

Spravodajca

občianskeho združenia **Fórum života**

Za dobrovoľný príspevok, ročník 4, číslo 2/2007

Liečiť zlo láskou

Svoj príhovor chcem venovať všetkým ženám, ktoré sa dopustili umelého potratu. Zvlášť ho chcem venovať Tebe, drahá priateľka. Nedávno sme spolu sedeli a Ty si mi hovorila o tomto svojom hroznom čine; o tom, prečo si to vykonala. Hovorila si o manželovi i o Vašom manželstve, ktoré je týmto poznačené. Plakala si. Nikto to nevie. A nikto by to na Teba nepovedal. Nosíš si tento balvan, ktorý zaťažuje Teba i manžela. Až teraz chápeš, že všetky Vaše nezhody môžu mať pôvod v tomto Vašom nešťastnom rozhodnutí.

Prežívaš emócie každého druhu – hanby, ľúlosti, zatrpknutosti i zlosti. Cítiš sa oklamaná. Zlostíš sa na tých, ktorí Ťa klamali, že Tvoj plod nie je život, že máš rozhodnúť o svojom tele sama. Zlostíš sa na manžela i na lekárov. I sama na seba, že si nebojovala. A zlostíš sa aj na všetkých pro life aktivistov. Hovoria, že si spáchala vraždu. To predsa nie je pravda! Ty si vtedy nikoho nechcela zabiť. Tobôž nie svoje dieťa, veď svoje deti miluješ! Nerozumejú Ťi, a tak bojuješ aj proti nim.

Nečudujem sa Tvojimi emóciami. Patria do prežívania každej krízy. Rozhodnutie zbaviť sa plodu nepochádzalo u Teba z egoistických dôvodov a pohodlnosti. Bola si oklamaná. Asi aj trochu neopatrná, ale hlavne oklamaná ako mnoho ďalších žien. Naša spoločnosť už viac ako 50 rokov akceptuje umelý potrat, vedome sa tu celé roky oslabuje vedomie zla. Už nevieme, čo je dobré a čo zlé. Existuje taká bájka: Dobro a zlo sa šli spolu kúpať. Na pláži si vyzliekli šaty a vošli do mora. Zlo však vyšlo skôr a úmyselne si oblieklo šaty dobra. A odvtedy tak chodí po svete. Stretávame sa s tým všetci. Tí, ktorí tak konajú, bagatelizujú svoje správanie, nesnažia sa hľadať pravdu. Prorok Izaiáš však veľmi vážne hovorí: „Beda tým, čo vravia zlému dobré a dobrému zlé, robia svetlo tmou a tmou svetlom“ (Iz 5,20).

A teraz hľa, po dlhých rokoch zahmlievania a manipulovania s pravdou vyšli do ulíc tí, ktorí hovoria, že prerušenie tehotenstva nie je prerušením, ale ukončením, že to nie je zhuk buniek, ale život hodný ochrany. Hovoria, že si zabila. Ako sa s tým máš

vyrovnať? Odpoveď nájdeš v encyklike *Evangelium vitae*, v ktorej sa venuje osobitná pozornosť práve Tebe a všetkým ženám, ktoré sa dopustili potratu. Jej autor, zosnulý pápež Ján Pavol II., v nej píše: „Cirkev vie, koľko činiteľov mohlo ovplyvniť vaše rozhodnutie a nepochybuje, že v mnohých prípadoch to bolo bolestné, možno dokonca dramatické rozhodnutie. Pravdepodobne sa rana vo vašich srdciach ešte nezahojila. ... Neznechucujte sa však a nestráčajte nádej. Snažte sa skôr túto skúsenosť pochopiť a pravdivo ju interpretovať. S pokorou a dôverou sa otvorte – ak ste to ešte neurobili – pokániu. Otec každého milosrdenstva čaká na vás, aby vám udelil svoje odpustenie a pokoj vo sviatosti pokánia. A budete môcť poprosiť o odpustenie aj svoje dieťa: ono teraz žije v Bohu. Pomocou tých, čo vám priateľsky a kompetentne poradia, budete môcť urobiť svoje bolestné svedectvo jedným z najvýrečnejších argumentov v obrane práva všetkých na život. Vaším zaangažovaním sa za život, ktoré môže byť korunované narodením nových ľudských bytostí a potvrdené prijatím a starostlivosťou o tých, ktorí najviac potrebujú vašu blízkosť, vytvoríte nový spôsob nazerania na život človeka.“

Drahá priateľka, nezatrpkni. Odhod' zlost', uzdrav svoju dušu cez pokánie. Skutok pokánia naozaj môže byť aj Tvoje verejné angažovanie sa za život. Možno zabrániš mnohým ďalším ženám rozhodnúť sa pre smrť svojho počatého dieťaťa. Veľmi Ťa potrebujú.

Vo svojom príhovore sa chcem prihovoriť aj mojim priateľom pro life aktivistom. Pozorne tomu druhému načúvajte a snažme sa o porozumenie aj tým, že sa na problém zahľadíme jeho očami. Spolučíme s tým, s kým sme v rozpore, alebo kto je s nami v rozpore. Staré africké príslovie múdro hovorí: „Nevieš, ako ťaží bremeno, ktoré nenesieš“. Ak chceme povzbudiť ženy po potrate, aby pracovali v prospech kultúry života, nezabúdajme na slová doktora Neuwirtha a liečme zlo láskou.

Anna Verešová

OBSAH

SLOVENSKO

Petícia za výhradu vo svedomí má nádej dostať sa na rokovanie pléna NR SR	2
Umelým potratom bolo skončených až 19,5% tehotenstiev	3
V Petržalke prestali robiť potraty	3

SVET

Belgická vládna strana chce prikázať nemocniciam povinnú eutanáziu	4
Benedikt XVI. o situácii rodiny na Slovensku	4
Amnesty International sa zastáva umelých potratov	5
EÚ - radikálna ideológia pokroku je späť	6
Rozhovor s Billom Saundersom	7
Zo zápisníka europoslankyne Anny Záborskej	10

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

Konferencia Vyber si život o utrpení žien po potrate	11
Cena Antona Neuwirtha za ochranu života	11
Ako prebehol Deň počatého dieťaťa	12
List primárom gynekologicko-pôrodných oddelení.....	15
Boh mocne koná skrze modlitbu (Eva Čerovská)....	16
Modlitby za počaté deti Čiech, Moravy a Slovenska ...	17

PREDSTAVUJEME ČLENSKÉ ORGANIZÁCIE

Samaritán, n. o. - sociálne služby pre seniorov	19
---	----

TÉMA

Potrat z pohľadu ženy (Georgette Forneyová)	22
Slovenské matky svedčia o potrate	25

SLOVENSKO

Petícia za výhradu vo svedomí má nádej dostať sa na rokovanie pléna NR SR

Vážení čitatelia,

z minulom čísle sme vás informovali o odovzdaní petície za výhradu svedomia. Podľa Kancelárie NR SR petíciu podpísalo platným spôsobom 98 536 občanov. Na to, aby sa o petícii rokovalo v pléne NR SR, je potrebných 100 000 podpisov.

Z tohto dôvodu nás osoba určená pre styk s orgánmi verejnej správy vo veci petície p. Ing. Pavel Martinický požiadal o pomoc pri zozbieraní zvyšných 1500 podpisov, na ktoré je ešte možné počkať. Vyzývame preto tých občanov, ktorí podporujú text petície a petíciu ešte nepodpísali, aby tak čím skôr urobili. Dajte si, prosím, pri tom pozor na to, aby boli hárkky vyplnené úplne a riadne! Ďakujeme.

Hárky si môžete stiahnuť z našej stránky www.forumzivota.sk a podpísané ich poslať na adresu uvedenú na hárku.

Marek Michalčík, výkonný riaditeľ Fóra života

Propagácia kondómov namiesto výchovy

Tohtoročný národný týždeň kondómov sa zvrhol na reklamnú akciu značky kondómov. Od podujatia, ktoré malo medzi mladými ľuďmi propagovať prevenciu pred HIV sa dištancoval aj jeden z organizátorov – Mládež Slovenského červeného kríža (M SČK). „S poľutovaním konštatujeme, že funkcionári M SČK nepostrehli pozmenený obsah akcií. Bola to predovšetkým propagácia kondómu na úkor zdôrazňovania vernosti vo vzťahu a zodpovednosti v sexuálnom živote,“ uvádza vo svojom vyhlásení výkonná rada SČK. Na príliš komerčné ciele národného týždňa kondómov a jeho sprievodných podujatí upozorňovali aj cirkevní predstavitelia. Podľa nich podobné podujatia nevychováajú k zodpovednému prístupu v sexuálnom živote, skôr sa dajú chápať ako propagácia voľného sexu. „Podľa nás táto akcia nevychováva, ale deformuje, pretože hovorí polopravdy. Čudujeme sa, že SČK ide do takejto akcie s komerčnou firmou, v ktorej ide v tomto prípade o zisk,“ hodnotil podujatie na prevenciu HIV hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Počas národného týždňa kondómov, ktorý SČK

kultúra života vo vašom počítači

www.forumzivota.sk

spravodajstvo z domova * spravodajstvo zo sveta * odborné informácie * projekty * kontakty

SLOVENSKO

v polovici mája zorganizoval s firmou Durex v centre Bratislavy, rozdávali mladí ľudia v kostýmoch spermii kondómy a letáčiky o „zdravom a bezpečnom sexe“.

Fórum života, 10. 6. 2007

Rozhodnutie už na jeseň

Podľa vyjadrení novej predsedníčky Ústavného súdu Slovenskej republiky, Ivetty Macejkovej, po stretnutí s prezidentom Ivanom Gašparovičom pre ČTK dňa 16. apríla 2007 by mal súd rozhodnúť o ústavnosti interrupčnej legislatívy na jeseň tohto roku.

Interrupcie sú najstaršou nevyriešenou kauzou na ústavnom súde. Návrh o nesúlade interrupčnej legislatívy s ústavou podali na ústavný súd poslanci za KDH ešte v máji roku 2001. Dôvodom bola práve nekompletnosť tejto inštitúcie, nakoľko na meritórne rozhodnutie takej dôležitej a citlivej veci je potrebných aspoň sedem hlasov z trinástich.

Fórum života

Umelým potratom bolo skončených až 19,5% tehotenstiev

Podľa údajov zverejnených Štatistickým úradom Slovenskej republiky počet všetkých ukončených tehotenstiev v roku 2006 bol 73 176. Z toho umelo ukončených tehotenstiev bolo 14 243, čo predstavuje 19,5%. Pre porovnanie: počet všetkých ukončených tehotenstiev v roku 2006 bol 73 957, z toho umelo prerušených tehotenstiev bolo 14 427, čo

bolo takisto 19,5%.

Čo sa týka pôrodnosti, v roku 2005 sa celkovo živo narodilo 54 430 detí, oproti tomu v roku 2006 to bolo 53 904 detí, teda o 436 detí menej.

Podľa štatistik bolo v roku 2005 uzavretých 26 149 manželstiev a v roku 2006 to bolo 25 939 manželstiev, teda o 210 menej. Pokiaľ ide o rozvody, v roku 2005 ich bolo 11 553 a v roku 2006 ich bolo 12 716, teda o 1 163 viac.

Fórum života

V Petržalke prestali robiť potraty

Od 1. mája 2007 sa prestali v petržalskej Nemocnici sv. Cyrila a Metoda vykonávať potraty. Anestéziológovia tejto nemocnice si totiž uplatnili výhradu vo svedomí. Umožňuje im to zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. Lekári nemocnice, v ktorej sa vykonávalo najviac potratov v Bratislave (podľa denníka SME ich v roku 2006 bolo 520), sa tak pripojili k nemocnici v Ružinove, kde sa tieto zákroky na žiadosť ženy nevykonávajú už zopár rokov. Výnimkou sú prípady ohrozenia života a zdravia tehotnej ženy.

Zo štyroch nemocníc patriacich pod Fakultnú nemocnicu (nemocnica v Ružinove, v Petržalke, na Kramároch a v Starom meste – tu nie je gynekologicko-pôrodnické oddelenie), vykonáva potraty už len nemocnica na Kramároch. Umelé potraty vykonávajú v Bratislave aj v súkromnom sanatóriu Koch.

Fórum života

Každé piate nenarodené dieťa bolo v roku 2006 zabitú umelým potratom. Potrat v ôsmom týždni tehotenstva.

Belgická vládna strana chce prikázať nemocniciam povinnú eutanáziu

Vládnuca strana Belgicka, Flámski liberálni demokrati (VLD), chce nariadiť všetkým nemocniciam v krajine, aby zaviedli protokoly pacientov o eutanázii.

Od roku 2002 dovoľujú belgické zákony lekárom zabíjať pacientov, ktorí si to želajú. Belgicko je v tejto veci tretím štátom po Holandsku a Oregone.

Socialistický senátor Philippe Mahoux pretláča doktrínu o úplnej osobnej autonómii pacienta ako dôvodu pre nevyhnutnosť eutanázie. VLD v apríli ohlásila, že vláda musí monitorovať všetky zdravotnícke inštitúcie financované štátom, či ponúkajú svojim pacientom smrtiacu „službu“. Lekár môže tento zákrok odmietnuť, ale nemocnica musí zaistiť, aby ju vykonal iný lekár.

Belgickí katolícki biskupi vysvetľujú, že teória úplnej autonómie „je založená na myšlienke, že hodnota a dôstojnosť človeka nie je viazaná na fakt jeho existencie, ale na tzv. kvalitu života“.

Rok 2007 je v Belgicku volebný, ostatné strany odmietajú eutanáziu z morálnych dôvodov.

Res Claritatis, LifeSiteNews, 24. 4. 2007

Benedikt XVI. o situácii rodiny na Slovensku

Pápež Benedikt XVI. sa dňa 15. júna prihovoril slovenským biskupom počas ich návštevy Ríma. Svätý Otec okrem iného analyzoval aj problémy, ktorým u nás čelí rodina: „Slovensko začína pociťovať krízu manželstva a rodenia detí, a to na prvom mieste pre dôvody ekonomického charakteru, ktoré navádzajú mladé páry k odkladu manželstva. Ďalej sa vníma znížená sociálna vážnosť hodnoty manželstva, ku ktorej sa pripája krehkosť nových generácií, ktoré sa často boja vziať na seba pevné rozhodnutia a záväzky na celý život. Ďalším destabilizujúcim faktorom je nepochybne systematický útok na manželstvo a rodinu, vedený v prostredí určitej kultúry a masmédií,“ povedal Svätý Otec. Za tejto situácie musí Cirkev zintenzívňovať modlitbu, pokračovať v úsilí na podporu rodín a čeliť prítomným výzvam. Podľa Benedikta XVI. však je na Slovensku na čom stavať, pričom pri ochrane rodiny vyzdvihol aj úlohu laických skupín a hnutí: „Vďaka Bohu, vo vašej krajine je dobre rozvrhnutá sviatostná pastorácia, spojená s rodinnou: manželstvo, krst detí, prvé sväté prijímanie a birmovanie predvídajú povinnú prípravu, a je to úloha vás pastierov a kňazov, ktorí vám pomáhajú, pomáhajú rodinám, aby kráčali po skutočnej ceste viery a kresťanského komunitného života. Tomuto

vášmu pastoračnému konaniu môžu užitočne pomáhať skupiny, hnutia a laické cirkevné združenia angažované v prvých líniách podpory manželského a rodinného života a šírenia náuky Cirkvi o manželstve, o rodine, o sexuálnej morálke a o bioetických témach.“

K pastorácii mladých, zvlášť k pripravovanému novému pastoračnému plánu na roky 2007 až 2013, dal Benedikt XVI. našim biskupom niekoľko odporúčaní. „Živo odporúčam, aby bol každý návrh vložený do organických projektov formácie, aby ste takto mladých učili vždy spájať vieru so životom. Iba tak im budete môcť pomáhať formovať si kresťanské svedomie schopné odporovať ilúziám konzumizmu, čoraz úskočnejším a prenikavejším.“

TK KBS, RV, 15. 6. 2007

Katolícki politici podporujúci potrat nemôžu ísť na prijímanie

Predstavitelia hlavného mesta Mexika legalizovali v apríli tohto roku potrat do 12. týždňa tehotenstva. Katolícka cirkev v Mexiku reagovala okamžite a ostro odsúdila politikov, ktorí zákon schválili, medzi nimi aj primátora mesta Marcela Ebrarda. Hovorca arcidiecézy, Hugo Valdemar, pre médií povedal: „Mali by mať tú slušnosť a nevstupovať do katedrály v Mexiko City ani do iných katolíckych kostolov vo svete, kým sa im neodpustí.“

Rovnakú kritiku katolíckych politikov podporujúcich potrat už dlhšie počúť z úst amerických biskupov a najnovšie sa k nej pridali aj kardinál O'Connor z Veľkej Británie. „Dlhodobá tradícia Cirkvi učí, že každý, kto slobodne a vedome spácha závažné zlo (to znamená smrteľný hriech) môže pristúpiť k svätému prijímaniu až po úprimnej spovedi,“ povedal kardinál.

Ešte jednoznačnejšie sa k tejto téme vyjadril škótsky kardinál Keith O'Brien. Ten pri príležitosti štyridsiatich rokov od legalizácie potratov označil tento skutok za zločin a nehanebné zabíjanie nevinných. Katolíkom, a zvlášť katolíckym politikom, adresoval tieto slová: „Pripomínam im, že sa musia zdržať spolupráce na zločine potratu, a že takáto spolupráca je prekážkou pre prijatie svätého prijímania.“ Poukázal na slová Sv. písma: „Kto by teda jedol chlieb alebo pil Pánov kalich nehodne, previní sa proti Pánovmu telu a krvi. Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha.“ (1 Kor 11, 27 – 28)

Tieto jednoznačné vyjadrenia podporil aj waleský arcibiskup Peter Smith, ktorý pre BBC Radio povedal, že ľudia, ktorí verejne popierajú učenie Cirkvi, by sa „sami mali zriecť prijímania, pretože by tým spôsobili veľký škandál“.

LifeSiteNews.com, 4. 6. 2007

SVET

Amnesty International sa zastáva umelých potratov

Amnesty International odteraz nedostane žiadnu ďalšiu finančnú podporu od katolíckych organizácií. Zastavenie akéhokoľvek financovania tejto inštitúcie ohlásil predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Renato Raffaele Martino v rozhovore pre americký týždenník National Catholic Register. Zdôvodnil to jej premenou z ochrankyne ľudských práv na zástankyňu potratov. Jej zasadzovanie sa za ospravedlňovanie dobrovoľného prerušovania tehotenstva je podľa kardinála zradou vlastných cieľov a nevyhnutne muselo viesť k takejto reakcii katolíckych partnerov.

„Potratové loby naďalej šíria svoju propagandu, ktorá patrí do procesu, pomenovaného Jánom Pavlom II. ako kultúra smrti,“ konštatoval predseda pápežskej rady. Je preto podľa neho veľmi vážne, keď sa taká zaslúžilá organizácia ako Amnesty International ohne pod tlakom tohto lobingu. Stalo sa to niektorým jej národným organizáciám a pre katolíkov, ako aj pre každého človeka dobrej vôle, to znamená zvýšiť úsilie na obranu života všetkých nenarodených bez nezmyselného rozlišovania prípadov, kedy je zabitie dieťaťa v materskom lone prípustné a kedy nie. Kardinál Martino pripomenul, že neexistuje medzinárodne uznané právo na potrat a že potrat bol vylúčený spomedzi legálnych prostriedkov na kontrolu pôrodnosti.

TK KBS, 14. 6. 2007

Pápežská rada pre život o výhrade svedomia

Akým problémom čelí svedomie človeka v dnešnej dobe a ako uplatňovať jeho výhrady v súčasnej spoločnosti? Toto sú základné otázky, ktorým sa venuje Pápežská akadémia pre život v záverečnom vyhlásení, ktorým včera uzavrela svoje generálne zhromaždenie a medzinárodný kongres, uskutočnený vo februári vo Vatikáne.

Pápežská rada výrazne ocenila „odvážne uplatňovanie výhrady vo svedomí“ u lekárov, ošetrovateľov, lekárníkov, sudcov, poslancov a administratívneho personálu. Zároveň však konštatovala, že dnes sa, paradoxne, presadzuje akási ideologická tolerancia, ktorá uplatňovanie tohto práva nepodporuje a nedotknuteľnosť svedomia spochybňuje. „Ukazuje sa ako čoraz potrebné mobilizovať všetkých, ktorým leží na srdci ľudský život, pričom túto mobilizáciu treba rozšíriť aj na politickú úroveň,“ konštatovali členovia Pápežskej rady pre život. Odvolali sa pritom na encykliku

Evangelium Vitae a na Medzinárodnú deklaráciu ľudských práv Organizácie Spojených národov z roku 1948, ktorá v článku 18 zaručuje právo na výhradu svedomia. Pápežská rada zároveň konštatovala, že toto právo by nemalo byť priznávané iba jednotlivcom, ale aj celým spoločnostiam a štruktúram, zvlášť v zdravotníctve.

„Nemožno zamlčovať, že kresťanské svedomie dnes čelí vo svojich úsudkoch a vo svojom formačnom procese mnohým ťažkostiam, a to vinou kultúrneho kontextu, do ktorého je život veriacich vsadený a kde vládne kríza autority, strata viery a často aj sklon utiekať sa k prehnanému racionalizmu,“ konštatoval Pápežská rada pre život. Proti ľudskému svedomiu dnes podľa nej idú mnohé platné zákony a naďalej narastá v tomto smere tlak rozličných vplyvných skupín, ktoré spájajú svoje sily. Ohrozené je najmä osobné právo na život. Preto je nevyhnutné, aby sa človek o svoje svedomie staral všetkými možnými prostriedkami ustavičnej formácie, aby ho sýtil hodnotami dôstojnosti ľudskej osoby, spravodlivosti a spoločného dobra. Tak sa bude môcť nechať viesť jeho morálnym úsudkom a uskutočňovať dobro v pravde.

RV, 17. 3. 2007

V skratke

Deň 8. marec sa stal čiernym dňom pre nenarodené deti v Portugalsku. Poslanci portugalského parlamentu schválili 161 hlasmi proti 69 legalizáciu potratov do 10. týždňa tehotenstva. Februárové referendum o tejto otázke bolo neplatné, lebo sa ho nezúčastnila ani polovica voličov. Z hlasujúcich sa 59,25 voličov vyslovilo za liberalizáciu zákona a predseda vlády, socialista José Socrates, oznámil, že napriek neplatnému referendu zákon zmení. (*kath.net*, 9. 3. 2007)

Hlavný sanitárny lekár Ruska Gennadij Oniščenko odsúdil snahy niektorých masmédií zväziť otázku zavedenia eutanázie v Rusku. Podľa jeho slov snaha naučiť lekárov umeniu vraždy je diabolským rúhaním a výsmechom lekárskej profesie. Je nutné zastaviť túto „diskusiu“. Je potrebné tvrdo povedať, že lekár nie je katom. (*Novosti Prolife*, 19. 4. 2007)

Ukrajina – 1. júna v Lucku predstavitelia niekoľkých, hlavne kresťanských a národných organizácií, poslali prezidentovi Juščenkovi otvorený list s výzvou vyvinúť zákonodarnú iniciatívu na zákaz potratov. Autori akcie pod názvom „Ochráň a zachráň život dieťaťa“ poukázali na to, že v súčasnej Ukrajine na 100 pôrodov pripadá 94 potratov. Ročne sa tak zabije takmer 1 milión ľudí, čo je najkrvavejšia genocída v dejinách Ukrajiny. (*Novosti Prolife*, 4. 6. 2007)

EÚ - RADIKÁLNA IDEOLÓGIA POKROKU JE SPÄŤ

František Kolek

25. apríla bol v Európskom parlamente prijatý text, ktorý sa znovu jasne postavil na stranu výskumu na embryách, ktorých nevyhnutnou súčasťou je ich zabíjanie.

Na počiatku tohto návrhu stála iniciatíva, ktorá pochádzala z dielne Európskej komisie. Tá mala za cieľ harmonizáciu právnych úprav vzťahujúcich sa na bunkové a génové terapie a taktiež na terapie tkaninového inžinierstva. Všetky tri tieto terapie sú súčasťou takzvaných pokrokových terapií. Harmonizáciu na európskej úrovni by sa dosiahlo to, že by výrobky týchto metód nemuseli podliehať procedúram získavania licencií pre každý jednotlivý štát, ale stačila by im jediná licencia pre celý trh EÚ. Tú vydáva Agentúra pre medicínske produkty v Londýne (EMEA). Takýto návrh sám o sebe je logickým, vhodným a dokonca i potrebným. Jeho dôsledkom by mala byť vyššia dostupnosť týchto výrobkov, ich väčšia bezpečnosť a taktiež väčšia konkurencia v oblasti výrobcov. Je dôležité si uvedomiť, že všetky tri tieto pokrokové metódy sú realizovateľné i bez plánovaného zabíjania embryí. Preto bol tento návrh privítaný prakticky zo všetkých strán. Problémom však nie je to, že bol prijatý, ale to, že sa doň zaradili i výrobky (a teda i výskum), ktoré sú získavané z plánovaného zabíjania embryí. Táto situácia poukazuje na viacero javov. Jedným z nich je jasný trend, ktorý je dnes v Európskej únii.

Tento trend bol predznamenán aj minuloročným prijatím 7. rámcového dohovoru, na základe ktorého Európska únia vyčlenila peniaze i na embryonálny výskum, ktorý bol a stále je nelegálny vo väčšine štátov Európskej únie. To znamená celkom jednoducho to, že ja, Slováč, platím cez spoločný európsky rozpočet britskému vedcovi, ktorý vykonáva výskum, za ktorý by bol v krajine, v ktorej žijem ja, uväznený (a celkom odôvodnene).

Návrh, ktorý bol prijatý 25. apríla 2007 v Európskom parlamente a ktorý teraz čaká na rozhodnutie Rady ministrov, by vstúpil do činnosti už začiatkom roka 2008. Znamená to, že by sa členské štáty, ktoré si neželajú tieto eticky kontroverzné výrobky, museli brániť prijatím osobitnej reštriktívnej legislatívy i napriek tomu, že dnes sú výskumy, ktoré predchádzajú výrobe týchto výrobkov, v ich štátoch protizákonné.

Druhým dôležitým príznakom tohto stavu je, že Európska únia a jej inštitúcie sú nositeľmi ideológie, ktorá si celkom jasne razí cestu vpred. Táto ideológia si v postavách radikálnych i menej radikálnych socialistov, liberálov a časti ľudovcov (EPP) uzurpuje

pozíciu ochrancu a podporovateľa rozvoja, ktorá stojí mimo etiky. Výstižne to povedala pani europoslankyňa Belohorská, podľa ktorej „sa lekár v rámci pokroku nikdy nesprává eticky, či to boli prvé pitvy, krvná transfúzia. Lekár sa nemôže správať eticky ani v rámci ideológie.“ Pokrok je teda jediný imperatív.

Slovenský europoslanec Miroslav Mikolášik, ktorý bol hlavným spravodajcom pre tento návrh, bol taktiež iniciátorom dvoch pozmeňovacích návrhov. Ani jeden neprešiel. Veľmi výstižné na tomto rozhodnutí je i to, že za Mikolášikovými návrhmi stál Výbor Európskeho parlamentu pre právne veci (JURI). Ten argumentoval práve nezlučiteľnosťou harmonizácie trhu (ktorá je tiež prvotným cieľom návrhu) s legislatívnou realitou členských štátov. Takže tu nejde iba o otázku odporu k akejsi paleo-etike. Ide tu tiež o to, že väčšina poslancov Európskeho parlamentu okrem absencie etiky nerešpektuje ani právny systém a v tomto prípade odporúčanie JURI, aby pozmeňujúce návrhy boli prijaté. Za normálnych okolností sú odporúčania JURI akceptované.

Teda je dôležité si uvedomiť, že Európska únia v podobe rozhodnutí jej inštitúcií je vážnym ohrozením života tisícok obyvateľov tohto kontinentu. Panujúca ideológia, ktorá sa v jednom momente skrýva za medzinárodné dohovory o ľudských právach, neskôr za pokrok a koniec-koncov i za pacientov je nekonzistentnou, avšak radikálnou ideológiou, ktorá – žiaľ – stavia tisícky nenarodených detí do pozície odsúdenovcov na smrť. Na vykonávaní tohto rozsudku sa nepodieľa iba pasívne, s tichým súhlasom, ale aktívne finančnou a deklaratívnou podporou.

Autor je študent politológie

Budova Európskeho parlamentu v Štrasburgu - miesto, kde radikalizmus víťazí nad zdravým rozumom.

AK SA ROZPADNE RODINA, ROZPADNE SA CELÁ SPOLOČNOSŤ

Rozhovor s Billom Saundersom

Priblížte nám, prosím, vašu prácu.

Pracujem vo Family Research Council (FRC) vo Washingtone, D.C., kde mám na starosti medzinárodnú spoluprácu a bioetické otázky. FRC je sekulárna organizácia, ale oddaná kresťanským princípom. Financovaná je výhradne súkromnými osobami, teda jednotlivcami, ktorí jej dávajú peniaze; nie je teda financovaná ani vládou, ani cirkvou. Pracujeme tam spolu katolíci s protestantmi. A teraz som v Európe, lebo som sa zúčastnil na Svetovom kongrese rodín, ktorý sa snaží spojiť rodiny z celého sveta, rozprávať sa o problémoch, ktorým rodiny čelia, a nájsť riešenia na tieto problémy.

Ako sa vám na kongrese páčilo?

Veľmi sa mi páčilo! Kongres bol vo Varšave a Poľsko je naozaj katolíckou krajinou. Samozrejme, aj pro-rodinnou, takže bolo skvelé byť na mieste, ktoré je tak silno pro-rodinné. Samozrejme, aj Poľsko má svoje problémy, napríklad má veľmi nízku pôrodnosť, čo je – napokon – veľký problém pre celú Európu. V USA to zatiaľ nie je taký veľký problém, ale bude. A preto musíme nájsť cesty, ako povzbudiť mladých ľudí, aby vstúpili do manželstva a mali deti, aby kultúra a život mohli pokračovať všade na svete.

Aký je teda záver kongresu? Aký má prínos?

Hlavný prínos je networking, to znamená možnosť byť v kontakte s ľuďmi z iných krajín, aby sme sa dozvedeli, čo robia, navzájom sa povzbudili, informovali a vytvárali nové stratégie medzinárodnej spolupráce s cieľom podporovať rodinu.

Vy ste tiež prednášali na kongrese a už mnoho rokov sa venujete tejto práci. Prečo?

Rodina je najdôležitejšia inštitúcia spoločnosti. Je to základný kameň a základná jednotka spoločnosti. Ak si predstavíte základný kameň nejakej budovy, ak sa tento

poruší, nakoniec sa zrúti celá budova. A to isté platí aj pre spoločnosť. Ak sa rozpadne rodina, rozpadne sa celá spoločnosť. Keď hovorím o rozpade rodiny, mám na mysli to, keď deti majú problémy, prepadajú v škole, dopúšťajú sa kriminality či berú drogy. Ďalej ženy, tie sú v najväčšom bezpečí v manželstve, takže keď sa rozpadne manželstvo, ocitnú sa v prostredí, ktoré je pre ne oveľa rizikovejšie. A manželstvo je, samozrejme, prospešné aj pre mužov. Takže dôvod, prečo sa venujem tejto práci, je dôležitosť rodiny.

Nie je zvláštne, že niektorí ľudia museli zasvätiť celý svoj profesionálny život ochrane rodiny? Dôležitosť rodiny by predsa mala byť samozrejماً pre každého.

Áno, my v Amerike tomu hovoríme zdravý rozum, ktorý každému hovorí, že rodina je dôležitá. Ale tiež si musíte uvedomiť, že ľavicoví ideológovia nemajú zdravý rozum, sú hnaní nenávisťou proti všetkému, čo je dobré, aj keď si to niekedy ani neuvedomujú. Ich vízia spoločnosti je kombináciou radikálneho individualizmu a všemocného štátu. Nezostáva im priestor pre nič iné okrem jednotlivca a štátu, takže rodina je pre nich inštitúcia, ktorú treba zmeniť. Nanešťastie, v niektorých medzinárodných inštitúciách, ako v Európskej únii alebo OSN, sú ľudia, ktorí systematicky pracujú na veciach, ktoré škodia rodinám, napríklad sa chcú zbaviť manželstva, bránia stratégiám, ktoré podporujú, aby manželia mali deti, propagujú rôzne formy manželstiev, propagujú jednoduchý spôsob rozvodu, podporujú rodenie detí mimo manželstva. Sociálny výskum v USA funguje už viac ako 20 – 30 rokov. Začal sa vlastne už začiatkom sedemdesiatych rokov a ukazuje, že títo ľudia nemajú pravdu a že – ako som povedal – rodina je dôležitá pre mužov, ženy aj deti a pre samú spoločnosť. A teraz musíme bojovať, aby sme zabezpečili, že nebudú ďalej podkopávať rodinu.

William J. Saunders je odborník na ľudské práva v oblasti bioetiky, rodiny a náboženskej slobody. Je riaditeľom centra pre ľudský život a bioetiku v americkom Family Research Council. Je členom predstavenstva viacerých organizácií (International Right to Life Federation, Center for Bioethics and Human Dignity, spoluzakladateľ Do No Harm: the Coalition of Americans for Research Ethics). V roku 1999 založil organizáciu Sudan Relief and Rescue, Inc, na pomoc prenasledovanej cirkvi v Sudáne. Pravidelne publikuje články o bioetike v National Catholic Bioethics Quarterly, First Things, Human Events, Human Life Review a Touchstone.

SVET

Títo ideológovia možno nevedia, že rodina je základ spoločnosti, ale bežní ľudia by mali vedieť. Ako je možné, že aj obyčajní ľudia majú problém so zakladaním fungujúcich rodín?

V pozadí sú možno nejaké dôvody, napr. ekonomické, ktoré to komplikujú. Ale nanešťastie cirkvi nedostatočne pripravili ľudí, nedostatočne formovali ich svedomie, nepomohli im pochopiť, aká dôležitá rodina naozaj je. Dôvod, prečo je rodina istým pravidlom, je ten, že rodina je pre ľudí dobrá. Dobrá pre ľudí je preto, že je súčasťou ľudskej povahy. A súčasťou ľudskej povahy je preto, že ju tak Boh vytvoril. Takže cirkev by mala vštepovať toto povedomie do ľudí, ale – žiaľ – túto prácu nezvládla veľmi dobre. Plus v súčasnej spoločnosti je veľa vecí, ktoré podkopávajú rodinu: rozšírená popkultúra, médiá, hudobné klipy, plné sexuálnej promiskuity, a to sťažuje celú vec. A tiež sú tu inak dobré veci, ktoré niekedy tiež komplikujú život rodinám, napríklad spoločenská mobilita. Keď mladý človek ide študovať na univerzitu, opustí svoj domov, svoju rodinu, to tiež veci sťažuje.

Spomenuli ste formovanie svedomia. Čo tým myslíte?

Cirkev potrebuje učiť ľudí, čo je dobré a prečo je to dobré. Katolícka cirkev učí, že osoba má počúvať svoje svedomie, ale súčasne, že má povinnosť svoje svedomie pestovať. Ľudia by nemali počúvať svedomie, ktoré nie je pestované a informované. Inými slovami, naše svedomie nie je len nejaký impulz, nejaká myšlienka, ktorá nám skrsne v hlave. Svedomie je v istom zmysle Božia prítomnosť v nás, ktorá nám pomáha poznať, čo je dobré. A to sa nedá, pokým nevieme, čo nám Boh skrze cirkev pomohol spoznať, že je pre ľudí dobré, napríklad manželstvo a rodina, byť pro-life, mať náboženskú slobodu, zúčastňovať sa na náboženských aktivitách a podobne.

Akí sú ľudia v Amerike? Prečo napríklad pôrodnosť v Amerike je stále celkom dobrá, zatiaľ čo v Európe je oveľa horšia?

Viete, Amerika je veľmi náboženská krajina. Každú nedeľu asi polovica Američanov ide do kostola, kým v Európe a v mnohých krajinách vo svete je to len pár percent. Američania sú veľmi nábožní, a to je nápomocné. Pretože keď veríte, uvedomujete si, že nie ste Boh, uvedomujete si, že existuje iná bytosť, ktorá vás stvorila a ktorá vám určila pravidlá a povinnosti ako súčasť vášho stvorenia. Myslím, že Amerika má v tomto ohľade trochu navrch, pretože máte veľa nábožensky založených ľudí, ako protestantov, tak aj katolíkov. Takže podľa mňa je sila našej krajiny práve v tom, že si držíme náboženskú vieru.

Ako je možné, že Američania sú nábožnejší než Európania, pričom sme súčasťou tej istej civilizácie?

Neviem presne, prečo je to tak. Možno v rozdielosti politických systémov. V Amerike máme formu demokracie, v ktorej sa od občanov očakáva, že sa budú aktívne zúčastňovať na verejnom živote a fungovaní vlády. U nás nemáme tradíciu, že sa všetko robí na národnej úrovni. A to je dôležité, núti to ľudí byť aktívnymi. Aj protestantizmus kladie na ľudí záväzok, aby boli aktívni. Taktiež je tu americká katolícka skúsenosť, inšpirovaná americkou politikou, na základe ktorej John Courtney Murray rozvinul myšlienky o vzťahu štátu a cirkvi, ktoré Druhý vatikánsky koncil neskôr uznal v deklarácii Dignitatis Humanae.

Takže je tu niekoľko jedinečných okolností, ktoré robia Ameriku odlišnou, ale aj napriek tomu aj u nás musíme bojovať za rodinu, pretože sa na ňu útočí. Ján Pavol II. v exhortácii Familiaris Consortio napísal, že rodina je ohrozená rôznymi elementmi v spoločnosti, ktoré sa ju snažia podkopať. A toto je realita naprieč rôznymi kultúrami. Európa má iste svoje zvláštnosti, ktoré presne nepoznám, ale myslím, že keby boli Európania nábožnejší, a keby cirkev očakávala viac aktivity od svojich veriacich a formovala ich svedomie, najmä mladých ľudí, určite by to pomohlo.

Na niektoré otázky je ľahké nájsť odpoveď, napríklad že rodina je dobrá a potrat je zlý. Ale sú aj komplikovanejšie otázky, pretože potrebujete mať vedomosť o biotechnológiách. Tieto otázky už nie sú len o svedomí a vyžadujú si viac poznania. Čo robíte

SVET

v takomto prípade?

Niektoré z týchto otázok sú komplikované a jednoduché zároveň. Potrebujete zistiť, či tu existuje nejaká etická dilema, a potom nájsť správnu odpoveď, či niečo konať, alebo nekonať. Naša organizácia sa snaží vzdelávať ľudí v Amerike, ale aj v iných krajinách. Využívame pritom hodne internet, máme webovú stránku, máme e-mailové správy, ktoré posielame každý deň, máme program v rádiu, lobbujeme v kongrese a máme tiež spolupracovníkov v jednotlivých štátoch USA. Takže sa snažíme informovať ľudí o týchto otázkach. Myslím, že jedna vec, ktorú by si ľudia mali uvedomiť o bioetike, je, že z istého hľadiska je zložitá, ale z druhého ani veľmi nie. Veda je niekedy komplikovaná, ale vedci by mali byť schopní vysvetliť veci ľuďom tak, aby ich boli schopní pochopiť. Keď sa to podarí, je už na ľuďoch, či sa rozhodnú nejakú technológiu použiť, alebo rozhodnúť, či sa ohrozi ľudský život, alebo nie. Napríklad klonovanie je naozaj veľmi jednoduchá otázka. Je zložitá technicky, ale eticky je jednoduchá, pretože klonovaním sa vytvára ľudská bytosť, ktorá má byť použitá vo výskume, a to je nemorálne.

Akým iným bioetickým otázkam sa ďalej venujete?

Momentálne sú hlavnými otázkami klonovanie a výskum kmeňových buniek. To sú bunky schopné zregenerovať a vyliečiť mnoho rôznych ochorení. Dajú sa získať z vášho tela alebo z pupočníkovej krvi, čo je v poriadku. Jeden zdroj kmeňových buniek však predstavuje problém, a to je získavanie kmeňových buniek z embrya. Pretože keď to urobíte, zabijete embryo. Pojem embryo je pritom označenie pre ľudskú bytosť počas prvých dvoch mesiacov života. Teraz sme dospeli, ale v jednej fáze nášho života sme tiež boli embryom. Takže ľudské embryo je ľudská bytosť a je morálne zlé zabíť ho preto, aby sme získali kmeňové bunky. Ide tu o veľký problém, pretože sa nás veľa

ľudí snaží presvedčiť, aby sme zničili tieto embryá kvôli liečbe rôznych chorôb. Ale treba si uvedomiť dve základné veci. Predovšetkým: zatiaľ nebol zaznamenaný žiadny medicínsky úspech s použitím týchto kmeňových buniek. Naproti tomu s použitím dospelých kmeňových buniek, ktoré sa získavajú morálne prijateľnou cestou, sa už teraz úspešne lieči viac ako sedemdesiat rôznych ochorení. A po druhé, bez ohľadu na to, aký úžitok by mohlo priniesť použitie embryonálnych kmeňových buniek, bolo by to vždy neetické.

Čo sa týka klonovania, niektorí ľudia hovoria, že sú rôzne formy klonovania. Ale faktom zostáva, že keď klonujete ľudskú bytosť, výsledkom klonovania je iná ľudská bytosť. Niektorí ľudia vravia, že je rozdiel medzi klonovaním človeka preto, aby sa neskôr narodil, a tým, aby sa použil iba na vedecký výskum. Obhajujú pritom klonovanie za účelom experimentovania. Lenže klonovanie je v tomto prípade zlé, tak ako je zlý aj výskum na embryách.

Aké morálne zlé praktiky hrozia v oblasti genetiky?

Veľmi dôležitá téma je genetický skrining, ktorý je rozšírený v Amerike a tiež v Európe. Mnoho detí je potratených, pretože majú nejakú genetickú poruchu. Opäť, je to tragédia, pretože sú to ľudské bytosti, ktoré aj keď majú nejaké genetické poruchy, môžu byť inak obdarené. A bez ohľadu na to, aj tieto deti sú darom od Boha, a preto nemáme právo ich zabíť.

Ďalší problém, ktorý čoskoro príde, je genetické inžinierstvo. To znamená zasahovanie do génov človeka a ich zmena, aby sa predišlo genetickým problémom, alebo preto, aby sa dosiahli určité požadované kvality, ktoré si niekto iný želá. Napríklad rodičia si môžu zmyslieť, že chcú múdre dieťa, tak zmenia gény svojho dieťaťa, aby bolo múdre alebo vysoké, alebo atletické a podobne.

Toto by mohlo byť motivované aj dobrými úmyslami, nie?

Áno, to by mohlo byť. Dôležité nie je to, aké máš úmysly, ale to, či to, čo robíš, je morálne alebo nemorálne. Myslím, že ľudia by sa mali oveľa hlbšie zamyslieť nad genetickým inžinierstvom a genetickým skriningom. Ľudia sa začínajú pozeráť na deti ako produkt, ktorý musí vyhovovať ich požiadavkám. Ak si v Amerike kúpite nejaký produkt, ktorý nevyhovuje vašim požiadavkám, jednoducho sa ho zbavíte. Ľudia sa takto začínajú pozeráť aj na deti. A to je veľmi, veľmi nebezpečné, pretože deti sú darom od Boha, a nie nejakým produktom, ktorý by mal spĺňať naše požiadavky. Takéto konanie zvyšuje ľudskú sebeckosť,

Zľava: Marek Michalčík, Bill Saunders, Patrik Daniška

SVET

a to je zlé, pretože ľudia by mali milovať a darovať sa, nie byť egoistami.

Ako vysvetlíte, že dieťa je dar od Boha niekomu, kto nie je veriaci?

Asi by som mu povedal, nech si predstaví situáciu, že je rodič, ktorý si takto navrhol svoje dieťa, aby malo určité kvality a bolo schopné niečo robiť, ale toto dieťa by zlyhalo a nebolo by schopné naplniť požiadavky rodiča. Takýto rodič by asi bol riadne nahnevaný. Začal by sa pozeráť na vlastné dieťa ako na televízor, ktorý nefunguje. A potom sa treba spýtať: „Chcel by si, aby sa na teba pozerali, akoby si bol iba nejaký produkt?“ A väčšina ľudí by odpovedala, že nie! Ľudia nechcú, aby sa takto na nich pozeralo, nechcú byť dehumanizovaní. Ale naopak, chcú byť ocenení pre svoju jedinečnosť; takí, akí sú. Vtedy treba týmto ľuďom povedať: „Tak potom ani ty nevytváraj iných ľudí ako produkt, ktorý by mal naplniť tvoje požiadavky!“

Povedzme, že naozaj viete toto všetko a vidíte všetkých tých ľudí, ktorí robia potraty a ignorujú pravdu, ale niekedy sa cítite neschopný to všetko zmeniť. Čo podľa vás v takej chvíli treba robiť?

Známy anglický filozof Edmund Burke raz povedal: „Všetko, čo zlo potrebuje k svojmu víťazstvu, je, aby dobrí ľudia nič nespravili.“ Akokoľvek nehodný sa cítite, je vašou ľudskou povinnosťou niečo urobiť. Samozrejme, nie každý môže urobiť všetko, ale môžete spraviť aspoň tú drobnosť, ktorú zvládnete. Napríklad v Amerike sa ľudia aktivizujú v rôznych bioetických a pro-life organizáciách, píšú listy vláde a kongresu, alebo prispievajú na činnosť organizáciám, ktoré sa venujú téme ochrany života a podobne. Treba si uvedomiť, že vďaka solidarite sa nemôžeme vyhýbať týmto otázkam a musíme sa zapojiť do ochrany života a rodiny. Viete, Boh nemá ruky. Alebo presnejšie povedané, jeho ruky, to sme my! Boh je prítomný vo svete cez nás. My sme jeho ruky. Mali by sme sa preto správať tak, aby sme prispievali k spoločnému dobru. Myslím, že každý môže prispieť a nájsť si svoje miesto.

*Za rozhovor ďakuje Patrik Daniška
Preklad: Zuzana Bakošová*

Bill Saunders navštívil na pozvanie Spoločenstva Ladislava Hanusa Slovensko v dňoch 14. až 16. mája 2007. Rozhovor pre Spravodajcu o. z. Fórum života poskytol 15. mája v Bratislave.

Zo zápisníka europoslankyne

Rodina na konferencii, rodina na ulici

Druhá májová nedeľa nebola tohto roku len Dňom matiek, ktorý si – samozrejme – premiér tejto krajiny na rozdiel od marcového „emdéžet“ pripomenúť zabudol.

Druhá májová nedeľa bola aj nedeľou rodiny. Vo Varšave sa konala celosvetová konferencia a v Ríme zas celotalianska demonstrácia. Rodina tak vládla konferenčnej sále bývalého Stalinovho Paláca kultúry v centre Varšavy a aj mestu, v ktorom „nevládne“ len pápež, ale aj ľavicová vláda na čele s pokrsteným katolíkom Prodim; mužom, ktorý chce oslabiť postavenie rodiny tým, že „jej“ práva a opodstatnené privilégia rozdá aj „iným“ zväzkom, ktoré rodinami byť nikdy nemôžu. Začnem o konferencii. Nemá zmysel, aby som na tomto mieste písala o varšavských prejavoch. Snáď len dve poznámky. Po prvé: atmosféra, keď Európsky parlament schvaľoval rezolúciu o tzv. homofóbii, teda proti rodine a tiež proti Poľsku (ale aj Slovensku), bola úplne iná ako atmosféra Kongresu rodín. Ten rozdiel bolo nielen vidieť, ale až cítiť. Uvedomila som si, že spoločenský a politický zápas za rodinu potrebuje silné zázemie – odborné aj ľudské. Naše médiá tam chýbali. Boli tam však prítomní viacerí Slovinci a ja verím, že odkaz z Varšavy budeme spoločne šíriť. Druhá poznámka sa týka ocenenia rodičovstva. Táto nová téma rodinnej politiky, ktorú nedávno u nás otvoril Vladimír Palko, je momentálne jednou z najzaujímavejších. Hovorilo sa o nej aj vo Varšave a naše návrhy zaujali. V Taliansku sa v tom čase menej diskutovalo a viac pochodovalo. Do Ríma prišlo protestovať 1,5 milióna ľudí. Prišli z celej krajiny, ako o tom o. i. svedčí tritisíc autobusov a osem špeciálnych vlakov. Naše noviny o tom opäť nepísali. Akoby boli pre ne zaujímavé len niektoré demonstrácie. Pritom práve táto bola demonstráciou skutočného Talianska. V Ríme sa nezišla nejaká subkultúra, ale rodiny všetkých generácií, starí aj mladí, deti aj penzisti. A opäť bolo z toho znepokojeného, ale predsa pokojného davu cítiť, čo je naozaj radikálne a kto bráni prirodzené a tradičné hodnoty.

Rodina dnes na svoju obranu potrebuje dobré argumenty, a teda dobré konferencie. Ale keď treba, aj demonstrácie na uliciach. Je to aktuálne aj pre nás. Napokon, Slovensko je – nielen prenesene – niekde medzi Poľskom a Talianskom a premiér tejto krajiny si viac ako Deň matiek opäť pripomína MDŽ.

Anna Záborská

Autorka je poslankyňou Európskeho parlamentu za KDH

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

Konferencia Vyber si život o utrpení žien po potrate

V dňoch **23. a 24. marca 2007** sa v Rajeckých Tepliciach uskutočnila konferencia **Vyber si život**. Hlavnými úlohami konferencie boli: zhodnotenie 50 rokov od legalizovania umelého potratu na Slovensku a v okolitých krajinách, zoznámenie sa so zahraničnými skúsenosťami s pravdivým informovaním o utrpení žien po potrate a hľadanie východísk pre prevenciu a pomoc ženám po potrate. Konferenciu organizovalo občianske združenie Fórum života v spolupráci s neziskovou organizáciou Áno pre život. Záštitu nad konferenciou prevzali europoslankyňa Anna Záborská a primátor Rajeckých Teplíc Peter Dobeš. Konferenciu podporil Medzinárodný višegrádsky fond.

Na konferencii v prvý deň vystúpili právnik **Radoslav Procházka**, demograf **Karol Pastor**, politik **Vladimír Palko** a teológ **Lubomír Stanček**, ktorí zhodnotili dôsledky legalizácie a praxe umelých potratov na Slovensku za posledných 50 rokov.

Druhý deň sa začal tichou spomienkou na obeť prvého transportu Židov zo Slovenska do vyhladzovacích táborov počas druhej svetovej vojny, ktorí takisto nemali možnosť vybrať si život. Pracovný program uviedol príspevok bioetika **Jána Ďačoka**. Po ňom nasledovala nosná prednáška konferencie od pani **Georgette Forneyovej z USA** (text prednášky prinášame v sekcii téma). Svoje skúsenosti so situáciou s ochranou života v rôznych kútoch sveta poskytol účastníkom konferencie tiež **Joseph Meaney** z medzinárodnej organizácie Human Life International z USA.

V poslednom bloku vystúpili zahraniční hostia z Poľska, Českej republiky a Maďarska, aby priblížili dôsledky legalizácie a praxe umelých potratov v ich krajinách.

V pracovných workshopoch sa účastníci zamýšľali nad tým, ako aplikovať inšpirujúce skúsenosti pani

Georgette Forneyovej v slovenských podmienkach, druhá skupina sa venovala politickej vôli k ochrane života a tretia dobrovoľníckej práci v prospech ochrany života.

Z konferencie bude vydaný zborník, ktorý je možné objednať si na adrese: forumzivota@forumzivota.sk.

Fórum života a Áno pre život ďakujú všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zaslúžili o hladký priebeh konferencie. Chceme poďakovať tiež sponzorom RYBA, s. r. o., Žilina; PEZA, a. s., Žilina; LIBEX Žilina; SMOKER Žilina; ATLANTA, s. r. o., Žilina.

Fórum života, 24. 3. 2007

Cena Antona Neuwirtha za ochranu života 2007

Dňa **23. marca 2007** boli počas konferencie **Vyber si život** udelené **Ceny Antona Neuwirtha za ochranu života**. Občianske združenie Fórum života v III. ročníku udelilo ocenenie týmto laureátom:

Za dlhoročnú vynikajúcu obhajobu úcty k človeku a ľudskému životu v celospoločenskom rozmere v kategórii Slovenská osobnosť získal Cenu Antona Neuwirtha za ochranu života **Mons. prof. ThDr. František Tondra**, diecézny biskup Spišskej diecézy, predseda Konferencie biskupov Slovenska a predseda Bioetickej subkomisie teologickej komisie pri KBS.

Za nezištnú duchovnú, materiálnu i finančnú pomoc pri rozbehu slovenských pro-life organizácií v kategórii Zahraničná osobnosť získal Cenu Antona Neuwirtha za ochranu života **Dr. Mikuláš Havrila**, in memoriam, významný podporovateľ ochrany života na Slovensku; zomrel v roku 2006 v Sankt Gallene vo Švajčiarsku.

Za obdivuhodné výsledky v konkrétnej pomoci ľuďom zo sociálne slabých skupín a príkladné rešpektovanie ich ľudskej dôstojnosti v kategórii Organizácia získal Cenu Antona Neuwirtha za ochranu života **Inštitút Krista Veľkňaza** zo Žakoviec.

Občianske združenie Fórum života udeľuje každoročne **Cenu Antona Neuwirtha za ochranu života** ľuďom a organizácii, ktorí sa svojou prácou a životom významným spôsobom zaslúžili o budovanie kultúry života. Laureátov ocenenia vyberá predsedníctvo Fóra života na základe návrhov od členov a verejnosti. Cena nesie meno významnej slovenskej osobnosti Antona Neuwirtha (* 1921 – † 2004), ktorý bol tiež zakladajúcim členom Fóra života. Ako človek, lekár, diplomat a mysliteľ svojím životom vydal svedectvo života v pravde. Patrí mu vďaka za záchranu detí, za dôstojné životy spoluväzňov vo väzniciach, za jeho knihu *Liečiť zlo láskou* a duchovné a intelektuálne vedenie Fóra života.

Fórum života, 23. 3. 2007

Ocenenie získali: Inštitút Krista Veľkňaza (Pavol Vilček) a Mons. František Tondra

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

Ako prebehol Deň počatého dieťaťa 2007

Milí čitatelia, rád by som sa vrátil späť aspoň pár postrehi k tohtoročnému Dňu počatého dieťaťa a s ním súvisiacej kampani. Motivuje ma k tomu najmä pocit vďaky všetkým, ktorí sa do nej zapojili, a pomohli jej úspešnému priebehu, ale tiež chuť podeliť sa o túto skúsenosť s vami, ktorým záleží na šírení úcty k životu.

Televízny spot

Kampaň začína dávno pred 25. marcom. Ani teraz to nebolo inak. Najťažšie je to vždy na začiatku – dobre stanoviť ciele, ale asi ešte ťažšie je potom ich vhodne pretaviť do komunikovateľnej formy. Centrálnou kreatívnou myšlienkou tohtoročnej kampane bol nápad našej dobrovoľníčky Katky, z ktorého po vycibrení vznikol námet na televízny spot a napokon aj spot samotný. Čas nás súril, ale naši skvelí dobrovoľníci – od režiséra a kameramana, cez hercov až po fotografa a technikov – pracovali skvele ako zohraný tím a naviac nadchnutý chuťou pomôcť zachrániť životy počatým deťom. Všetko vyšlo načas a spot bol na svete. Potom už bolo treba len poposlať kópie spotu do televízií a vyslať. Spot si môžete pozrieť aj na našej web stránke www.forumzivota.sk.

Modlitebný pochod za záchranu počatého života

Pre veriacich, ktorí sú medzi ochrancami ľudského života silne zastúpení, začala samotná kampaň v sobotu 17. marca 2007 duchovnou prípravou – modlitebným pochodom za záchranu počatého života, ktorý organizovalo občianske združenie Život ako dar. Začalo sa sv. omšou o 15.00 v Kostole sv. Ladislava v Bratislave, potom nasledoval pochod k Pamätníku nenarodeným pri Modrom kostolíku a ukončil sa záverečným požehnaním v Kostole sv. Ladislava. Bolo skvelé, že spolu s veriacimi laikmi sa pochodu zúčastnili aj dvaja kňazi a rehoľný brat.

Tlačová konferencia a nová kniha Kto uverí mi?

Samotná kampaň bola uvedená na tlačovej konferencii v Dome novinárov v pondelok 19. marca 2007. Predstavili sme novinárom dôvody ku kampani, vrátane prezentovania dôsledkov 50 rokov praxe „legálnych“ potratov na Slovensku. Na tlačovke sme prezentovali aj našu novú knihu Kto uverí mi?, ktorá bola dovezená tesne pred začatím tlačovky priamo z tlačiarne. Bližšie o tejto knihe sa dočítate v samostatnom článku.

Informačno-vzdelávací stolík na Námestí SNP

Medzitým sa už naši dobrovoľníci udomácnili na Námestí SNP. Bolo dosť nepriaznivé počasie, takže im veľmi dobre padlo, že im milosrdní bratia dovolili schovať sa do jedného podchodu, z ktorého – keď počasie dovolilo – vybehovali v „nájazdoch“

Mladí dobrovoľníci z Námestia SNP

na okoloidúcich s letákmi, bielymi stužkami a posolstvom o správnej voľbe. Pre značnú časť našich dobrovoľníkov to bola prvá skúsenosť s takouto akciou, ale zvládli to napriek svojmu mladému veku (niektorí boli stredoškólači) na výbornú. A keďže sa im v stánku páčilo, rozhodli sa ani nie o mesiac obsadiť aj stolík na festivale Lumen v Trnave. Ale to je už iná story.

Georgette Forneyová a prvý koncert za život

V stredu 21. marca 2007 priletela Georgette Forneyová aj so svojou dcérou a začal sa kolotoč prednášok a stretnutí. Okrem nej si to najviac „odskákali“ Patrik, ktorý ju sprevádzal a pripravoval program, a Tibor, ktorý robil šoféra. Georgette absolvovala na Slovensku náročný program, ale ako nám vravela, preto prišla. Hneď večer v bratislavskom UPC vystúpila pred asi dvomi stovkami vysokoškólačkov ako nehudobný hosť prvého koncertu za život, ktorý Fórum života zorganizovalo. O hudobnú produkciu sa postarali Rišo Čanaky a Jana Dzurišová. Georgette na Slovensku absolvovala desiatku stretnutí. Jej najvýznamnejšia prednáška odznela na konferencii Vyber si život, ktorej

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

Rišo Čanaky na prvom koncerte za život

obsah si môžete prečítať v sekcii téma. Osobne si myslím, že jej odkaz bude na Slovensku dlho rezonovať a určite sa pokúsime k tomu prispieť aj my.

Tu by som rád spomenul jednu príhodu, ktorá ilustruje, aká silná môže byť kampaň. Na koncerte sa nám prihovorila jedna dievčina. Priznala sa nám, že keď si prvý raz prečítala letáčik ku kampani, veľmi ju zamrazilo – volala sa totiž rovnako ako „naše“ dievčatko na letáku. Keby tak osobne zapôsobila kampaň na všetkých...

Naši chlapi zaviezli Georgette s dcérou do Viedne v nedeľu 25. marca. Vyzerala spokojná.

List poslancom

Ešte predtým, ako sme vyrazili do Rajeckých Teplíc na konferenciu, nechali sme pozdrav našim poslancom v parlamente v podobe listu. Odcitujem iba jeden odsek listu, ktorý vystihuje jeho zameranie: *„Práve v oblasti informovania žien pred umelým potratom a vytvorenia podmienok pre neunáhlené a zodpovedné rozhodnutie vidíme veľké možnosti, kde sa naša právna úprava môže zmeniť bez toho, aby to polarizovalo spoločnosť či politikov. Veď by malo byť v záujme demokratickej spoločnosti, aby poskytnutie všetkých informácií bolo súčasťou a nevyhnutnou podmienkou zodpovedného a informovaného rozhodnutia.“* V liste sme poslancom navrhli tri opatrenia: Zvýšenie informovanosti žien pred umelým potratom; poskytnutie času, aby si ženy zodpovedne a v pokoji premysleli, či vyslovia súhlas so zákrokom; zavedenie súhlasu rodiča neplnoletého dievčaťa, ktoré žiada o potrat. Pri posielaní 150 listov to vyzerá ako v manufaktúre. Verím, že to nebola zbytočne investovaná energia. Celý list si môžete prečítať na našej internetovej stránke.

Verejná zbierka

V rámci kampane prebehla v termíne od 19. mája do 30. júna 2007 verejná zbierka (počas uzávierky čísla

zbierka ešte prebiehala). Získané prostriedky budú použité na rozvoj regionálneho projektu Fóra života. Konkrétne na aplikáciu misie Fóra života v regiónoch v troch oblastiach: pomoc ženám v núdzi, rozvoj mládeže a podpora rodiny. Do uzávierky bolo na účet zbierky poukázaných viac ako 80-tisíc Sk.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do zbierky finančne a organizačne.

Ďakujeme

Fórum života by nemohlo existovať a pracovať bez množstva ľudí, ktorí ho podporujú svojou energiou, vedomosťami, informáciami, časom, financiami, materiálnymi darmi, entuziazmom, modlitbami, e-mailami, telefonátmi, rozhovormi... Bez nich, teda bez vás, by nebola ani kampaň, ani žiaden Deň počatého dieťaťa. Všetkým vám ďakujeme.

Rád by som bol aj konkrétny. Špeciálne chcem poďakovať týmto ľuďom a organizáciám, ktorí nám pomohli tento rok s kampaňou: Lucia Kotulová, Štefan Bučko, Jana Hanusková, Marek Kundlák, Alena Zedeková, Jojo Ňaňo, Fero Ňaňo, Jakub Rybárik, Vašo Michalčík, Vojtech Klempai, Miro Šibík, Richard Čanaky so skupinou, Jana Dzurišová so skupinou, Bofo, Adrian Struňák, mladí od saleziánov na Miletičovej, HLI, Renovabis, KBS, Štúdio LUX, Vydavateľstvo Michala Vaška, UPC sv. Jozefa Freinademetz Bratislava, GOEN, Recar, a. s., STV, TV LUX, TV Bratislava, Mestská televízia Trnava, TV Poprad, TV Patriot Žilina, ATV Žiar nad Hronom a všetci ostatní, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na kampani.

Veľká vďaka patrí dobrovoľníkom, pracovníkom Fóra života a členom Fóra života, ktorí boli najviac zaangažovaní do jednotlivých akcií.

Deň počatého dieťaťa na Slovensku

Dovoľte mi teraz odovzdať pomyselné pero niekoľkým z vás, ktorí ste aktívne reagovali na našu výzvu k spätnej reakcii z kampane vo vašom okolí. Z vašich reakcií je zrejme, že túžba po úcte k človeku od počatia je skutočne celoslovenská a Deň počatého dieťaťa sa slávi po celej krajine. Tu sú niektoré z vašich reakcií:

1. týždeň pred kampaňou sme zorganizovali „Večer v Domke“ na tému Život je dar. Pozvali sme nášho gynekológa... Prítomný bol aj pán kaplán. Venovali sme sa otázkam okolo darovania života, antikoncepcie, prirodzených metód plánovania rodičovstva, umelého oplodnenie, potratu, atď. Pán doktor a pán kaplán sa

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

výborne dopĺňali. Prítomných bolo asi 35 ľudí, najmä mladých, vo veku od 16 do 25 rokov, čo bolo nad naše očakávanie. V závere sme si pozreli film „Zánik rozumu“ od B. Nathansona, ktorý na všetkých veľmi zapôsobil, informovali sme o akcii Týždeň bielych stužíek a rozдали sme stužky.

Poprosili sme nášho pána dekana, aby odslúžil sv. omšu za mamičky v požeňnanom stave – táto sv. omša u nás býva už tradične 25.marca.

Manželia Jánošovci zo Senice

eRkári a Spoločenstvo MICHAEL vyhotovili pre farníkov pútavé nástienky s informáciami o Dni počatého dieťaťa i s odbornými informáciami o počatí a vývoji dieťaťa v lone matky. Tieto spoločenstvá spolu pripravili i biele stužky, ktoré si mohli veriaci zobrať po bohoslužbách v nedeľu 18. marca 2007.

Vyvrcholením Týždňa bielej stužky v Cíferi bola **krížová cesta so živými obrazmi**, ktorú pripravili členovia Spoločenstva MICHAEL spolu so svojimi priateľmi. Modlitba krížovej cesty bola obetovaná za nenarodené deti.

Zuzana z Cíferi

Začali sme výrobou stužíek a rozmiestňovaním plagátov po školách. Keď boli stužky vyrobené, prišpendlili sme ich k plagátom, odkiaľ si ich študenti brali. Išli sme rozdávať stužky aj na strednú pedagogickú školu a rozprávali sme im o tom... Myslím, že to bolo dobré v tom, že sme my – mladí o tom hovorili mladým.

Ďakujeme za dôveru a za to, že sme sa mohli zapojiť...Myslím, že to bolo dobre zorganizované – všetko došlo načas, stránka a informácie boli zrozumiteľné...

Bolo to fakt namakané!!! A chceme sa zúčastniť aj na druhý rok...

Anna z Dubnice nad Váhom

Čo sa týka rozdaných stužíek, rozдали sme zhruba 1000; nepočítal som to. Čo sa týka letákov, tiež neviem, koľko sme ich rozдали, ale bolo ich asi 300, teda skoro všetko, čo ste mi poslali. Reakcie ľudí boli veľmi rôzne. Boli mnohí, ktorí boli veľmi povzbudení, že niekto má o nich konkrétny záujem, ale bolo aj hodne ľudí, ktorí boli otvorene proti bielej stužke.

Brat Karol zo Žiliny

Téma života a jeho dôstojnosti sa ma hlboko dotýka po celý rok a na kampaň sa vždy veľmi teším. Teraz sa konečne môžem vybrať do ulíc so stužkou pripnutou na mieste blízko srdca a hovoriť s ľuďmi o ľudskom živote, za ktorý sa oplatí bojovať.

Povzbudilo ma, keď som pripínala stužky mladým

Dobrovoľníci z púchovského o. z. S láskou k človeku.

ľuďom držiacim sa za ruky, a tiež hlboká úcta, s akou sa na našu činnosť pozeral pán dekan filozofickej fakulty Imrich Vaško, ktorého si veľmi vážim.

Daniela, Ružomberok

Kvôli poveternostným podmienkam som sa dostala do Hypernovy. S malou dušičkou sme ponúkali biele stužky. Personál nám neprekážal. Oslovili sme všetkých nakupujúcich, pohybovali sme sa priamo v predajni. Strela som sa so staršou paňou, ktorá spočiatku nechcela stužku. Téma nenarodených detí bola pre ňu neaktuálna. Po krátkom rozhovore si zobrala stužku so slovami: „Budem ju nosiť aj celý život, nie len týždeň!“ Prišiel ku nám chalan v koženej bunde. So strachom som sa ho spýtala, či nechce bielu stužku. Pohotovo odpovedal: „Samozrejme...“ Bola som zaskočená, či to myslí vážne. Jeho priamosť mi dodala odvalu.

Tí, ktorí stužku nechceli, dávali nasledujúci komentár: „Ďakujem, mám iný názor...“

Kampaň bola tento rok vydarená. Na budúci rok si ju nenechám ujsť.

Terézia, Ružomberok

Tam to spočiatku vyzeralo tak, že sa nič diať nebude, lebo „skalní“ nemohli, ale nakoniec sa dalo dokopy toľko ľudí, koľko by som vôbec nečakala. Pre mňa osobne je veľmi dôležité to, že sme si navzájom povzbudením.

Mám pocit, že oproti vlnajšiemu roku o kampani vedelo viac ľudí. Viacero ľudí reagovalo: „Stužku nie, ďakujem, ale letáčik si prečítam určite.“ To je určitým spôsobom tiež rozumná, aj keď nie priamo pozitívna reakcia. A potom ma veľmi prekvapilo pár jednotlivcov. Napríklad asi 16 – 17 ročný chlapec, ktorý za mnou odkiaľsi dobehol: „To sú biele stužky? Môžem si aj ja zobrať?“ Kamarátkam zas jeden chalan zaspieval chválospev: „Baby, to je super, robíte dobrú vec, budem vám držať palce!“

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

Ja som zas oslovila dvoch mladých mužov, jeden hneď povedal: „Nie, ja som za potraty!“ a bral sa preč. Druhý na mňa skoro vydesene pozrel: „Pre pána kráľa, nepočúvajte ho! Ale ja si rád vezmem.“ Tiež si stužku bralo veľa mladých dievčat, čo bolo super.

Na druhej strane sme sa stretli s viacerými ženami hlavne v strednom veku, ktoré sa na nás len povýšenecky pozreli a odmerane povedali: „Nie, ďakujem!“ alebo: „Nie, ja som za potraty. To je právo každej ženy!“ Myslím, že samotná kampaň nie je ako osveta dostatočná a ľudia sú o tejto problematike málo informovaní. Väčšina ľudí je v tomto smere neutrálnych alebo nerozhodných, a keby vedeli, o čo ide v skutočnosti, nemali by problém rozhodnúť sa správne. Je to výzva do budúcnosti pre nás všetkých, teda aj na zapojenie sa do ďalších ročníkov.

Petra, Banská Bystrica

Chcem tiež poďakovať všetkým, ktorí nám dali spätnú väzbu, konkrétne dobrovoľníkom zo Žiaru nad Hronom, ktorí okrem iného priniesli kampaň aj k moderným obchodným centráam a zabezpečili vysielanie televízneho spotu v mestskej televízii; z Michaloviec, z Bánoviec nad Bebravou, ktorí rozdávali letáčky v čakárňach; z Roháča v Podhorí, ktorí uskutočnili krížovú cestu za počaté deti v prírode; zo Šale, z Humenného, z Popradu, ktorí zabezpečili vysielanie televízneho spotu v mestskej televízii; z Dolného Kubína, ktorí rozniesli letáky do poštových schránok; z Turčianskych Teplíc; z Púchova, kde už druhý rok pripravili informačno-vzdelávací stolík a zapojili do jeho chodu štyri dvojice. Vďaka patrí aj dobrovoľníkom z Trnavy, zo Sniny, z Čadce, Martin a, Pezinka, Prešova, z Vranova nad Topľou, Terchovej, Zlatých Moraviec, Závodu a Sásy. Spomenul som tu iba tie obce a mestá, odkiaľ sme mali priamo informáciu z prvej ruky. Vďaka patrí aj všetkým ostatným v ostatných kútoch Slovenska. Treba ešte spomenúť, že takýto celoslovenský záber by nebol možný bez aktívnej pomoci našich členských organizácií – mám na mysli predovšetkým eRko, ZKSM a DOMKA.

Je nemožné presne faktograficky zhodnotiť, aký dosah mala kampaň na spoločnosť, aký prínos z nej mali ohrozené počaté deti, mladí ľudia, rodičia, lekári či politici. Nevie, či námaha vynaložená na kampaň priniesla adekvátny výsledok. Nevie, či by ju ako úspešnú vyhodnotili marketingoví odborníci, ale to nepovažujem za až také dôležité. Dôležité je, aby kampaň priniesla ovocie v ľudských srdciach. Aby čím viacerým ľuďom zovrela srdce, keď si spomenú, že aj dnes zomrelo na Slovensku 40 nevinných počatých detí. Aby ľudia začali vnímať život každého človeka ako dar – aj život postihnutého

Downovým syndrómom alebo rúžštepom chrbtice. Aby si stále viac a viac ľudí uvedomovalo, že rešpekt ku každej ľudskej bytosti je správny základ ľudského spolunažívania. Som presvedčený, že tohtoročná kampaň bola dobrou investíciou do budúcnosti a aspoň niekoľkí ľudia na Slovensku majú opäť trochu citlivejšie srdce.

Marek Michalčík, Fórum života

Fórum života na Lumene

V dňoch 20. – 21. apríla 2007 sa konal v Trnave hudobný festival pre mladých. Zastúpenie na ňom malo aj občianske združenie Fórum života so svojím informačno-vzdelávacím stánkom, ktorý svojou prítomnosťou oživovali štyria mladí dobrovoľníci z Bratislavy. Okrem toho riaditeľ Fóra života Marek Michalčík viedol workshop pod názvom **Som za život!... alebo 50 rokov umelých potratov na Slovensku.**

Fórum života

List primárom gynekologicko-pôrodných oddelení

Pri príležitosti Medzinárodného dňa detí zaslalo občianske združenie Fórum života list primárom gynekologicko-pôrodných oddelení slovenských nemocníc. V liste primárom pripomenulo neslávnu štatistiku výsledkov potratovej legislatívy. List sa však zameriaval viac na budúcnosť: *„Za posledných 50 rokov sme vďaka vedeckému pokroku získali veľa nových poznatkov o dieťati pred narodením. Je čas, aby sme tieto moderné poznatky využili v prospech nenarodených detí a plne začali chrániť ich dôstojnosť a práva. Chceme v mene svojom a aj v mene detí poďakovať všetkým vám, ktorí nevykonávate umelé potraty. Veľmi si vás za to vážime a chceme vás povzbudiť, aby ste vydržali! Aj vás ostatných chceme povzbudiť, aby sa Deň detí pre vás stal inšpiráciou. Myslite, prosím, pri svojej práci na dobro nenarodených detí! A myslite aj na dobro ich mamičiek, ktoré často zúfalé žiadajú od Vás to najhoršie riešenie, ktoré všetko len zhorší a nič nevyrieši. Poskytnite im všetky potrebné informácie o fyzických a psychických rizikách umelého potratu, o priebehu zákroku, o ich dieťati, o možnosti získania pomoci v materstve a o lepších alternatívach k umelému potratu. Tieto matky si zaslúžia poznať pravdu o umelom potrate,“* uvádza sa v liste.

Celý list si môžete prečítať na našej internetovej stránke.

Fórum života

Konferencia Ochrana života VIII.

Konferencia sa uskutoční na Trnavskej univerzite v piatok 28. 9. 2007 na tému „Ľudský život je hodný ochrany od počatia“. Prihláška je na stránke: www.truni.sk

Prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD.

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

BOH MOCNE KONÁ SKRZE MODLITBU

Eva Čerovská

Krátka história modlitebných vigílií za záchranu počatého života

V roku 1997 bol Mons. Philip Reilly prvý raz na Slovensku. Po svätej omši mal prednášku v kostole jezuitov v Bratislave. Vydával svedectvo, ako Boh mocne koná skrze modlitbu ruženca pred potratovými klinikami, ktoré prerástli vo veľké modlitebné vigílie, na ktorých sa zúčastňujú tisícky veriacich. Pridal sa aj miestny biskup Thomas Daily, ktorý vedie pochody za život na rôzne miesta, kde sa zabíjajú tí najbezbrannejší – nenarodené deti. Dnes vieme, že najmenej sedemnášť biskupov, päť arcibiskupov a päť kardinálov vedie modlitebné vigílie za záchranu počatého života. A to, čo sa začalo diať, bol zázrak. Za sedem rokov bolo v meste New York zatvorených 27 potratových klínik a tisícky žien sa rozhodli pre život svojho dieťatka.

V duchu som velebila Boha za to, čo sa deje v Amerike, ale zároveň mi bolo veľmi ľúto, že naši veriaci sa málo angažujú v boji za život. Zašepkala som: „Pane, ak je to tvoja vôľa, povolaj ma do tejto služby.“ Po roku som si všimla na výveske v kostole Blumentál pozvánku na modlitby pred gynekologicko-pôrodnícku kliniku na Šulekovej ulici pri príležitosti ukončenia 1. ročníka cyklickej akcie Modlitby za počaté deti Slovenska.

Trasa viedla z Košíc do Bratislavy a akciu organizoval p. Ján Hudáček z Lendaku. Hneď mi bolo jasné, že tam treba ísť. Po spoločnej modlitbe sme štyri ženy, ktoré sme už dlhší čas nosili v sebe túžbu postaviť sa na ochranu nenarodených, pocítili vo svojich srdciach, že sa nestačí modliť na tento úmysel iba raz do roka. Treba pravidelne odprosovať nebeského Otca za hriech umelého potratu a vyprosovať Božie milosrdenstvo. Dohodli sme sa, že sa budeme pravidelne stretávať. Tak vznikla naša modlitebná skupina.

Poprosili sme kňazov, rehole, bohoslovcov, ružencové bratrstvá a iné spoločenstvá o modlitbu za nás, aby sme plnili Božiu vôľu a nechali sa viesť Duchom Svätým. Tiež sme ich poprosili, aby sa s nami duchovne spájali v modlitbe za záchranu nenarodených.

Jedenášť mesiacov sme sa chodili modliť pred pôrodnicu na Šulekovej ulici. Každý utorok sme tam stáli, či svietilo slnko, pršalo, alebo snežilo. Lekári nás už poznali. O ôsmej vždy jeden vyzeral z okna a pozoroval nás. My sme sa smiali, že robí prezenčku. V júli 1999 zrazu k nám ide muž v bielom a hovorí: „Už sa nemusíte modliť. Rozhodli sme sa, že už viac na našej klinike potraty robiť nebudeme.“ Naša radosť bola obrovská. Začali sme chváliť a velebíť Pána, keď po chvíli prichádza druhý lekár a hovorí nám to isté.

Eva Čerovská s Mons. Philipom Reillym a ďalšími členmi z modlitebnej skupiny Helpers of God's precious infants pred potratovou klinikou v Brooklyne, New York, august 2006

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

Modlitby za počaté deti Čiech, Moravy a Slovenska 10. ročník cyklistickej akcie - júl 2007, Košice - Praha

Na pamiatku viac ako 4 miliónov 400-tisíc detí, ktorým sme nedovolili prísť na tento svet (z toho na Slovensku 1,37 mil.), pri príležitosti smutného 50. výročia schválenia zákona o umelých potratoch v bývalej ČSSR, sme pripravili:

7. 7. sobota

Košice, 11:20 – modlitbové stretnutie pri Immaculate (Hlavné námestie)

Košice, 12:00 – sv. omša v Kostole narodenia P. Márie (Moyzesova ul.)

Trebišov, 18:00 – sv. omša v Kostole navštívenia P. Márie, pochod k nemocnici

8. 7. nedeľa

Michalovce, 09:00 – sv. omša v gréckokatolíckom kostole, pochod k nemocnici

Humenné, 18:00 – sv. omša v Kostole všetkých svätých, pochod k nemocnici

9. 7. pondelok

Prešov, 15:00 – sv. omša v kaplnke v nemocnici (monoblok), modlitby pred gynekologickým odd.

10. 7. utorok

Bardejov, 18:30 – sv. omša v Kostole sv. Jána Krstiteľa, pochod k nemocnici

11. 7. streda

Stará Ľubovňa, 14:30 – sv. omša v dome dôchodcov, pochod k nemocnici

12. 7. štvrtok *Voľno*

13. 7. piatok

Kežmarok, 10:00 – sv. omša vo farskom kostole, pochod k nemocnici

Poprad, 15:00 – modlitby pri nemocnici

14. 8. sobota

Lipt. Mikuláš, 10:00 – modlitby pri nemocnici

Dolný Kubín, 18:00 – sv. omša vo farskom kostole, pochod k nemocnici

15. 7. nedeľa

Ružomberok, 09:00 – sv. omša u jezuitov, pochod mestom

B. Bystrica, 16:00 – sv. omša v nemocničnej kaplnke (Rooseveltova nemocnica), modlitby pri nemocnici

16. 7. pondelok

Zvolen, 10:30 – modlitby pri nemocnici

Zvolen, 12:00 – sv. omša v Kostole sv. Alžbety

Žiar n. Hronom, 18:00 – sv. omša v Kostole Sedembolestnej P. Márie, pochod k nemocnici

17. 7. utorok

Handlová, 11:00 – modlitby pri nemocnici

Bojnice, 17:30 – sv. omša v Kostole sv. Martina, pochod k nemocnici

18. 7. streda

Martin, 15:30 – sv. omša v nemocničnej kaplnke, modlitby pri nemocnici

19. 7. štvrtok

Žilina, 07:00 – sv. omša vo farskom Kostole Najsvätejšej Trojice, pochod k nemocnici

Pov. Bystrica, 18:30 – sv. omša vo farskom kostole, pochod k nemocnici

20. 7. piatok

Ilava, 10:00 – modlitby pri nemocnici

Trenčín, 14:30 – sv. omša v Kostole sv. Anny, pochod k nemocnici

21. 7. sobota

Piešťany, 10:00 – modlitby pri nemocnici

Trnava, 17:00 – sv. omša v Kostole Najsvätejšej Trojice, pochod k poliklinike Družba

22. 7. nedeľa

Šala, 09:30 – sv. omša v Kostole sv. Margity, pochod k nemocnici

Galanta, 13:30 – modlitby pri nemocnici

23. 7. pondelok

Bratislava, 10:00 – modlitby pri nemocnici Kramáre

Bratislava, 17:30 – sv. omša v Kostole sv. Ladislava, modlitbový pochod mestom (100. modlitebná vigília za záchranu počatého života v Bratislave!)

Akcia pokračuje cez mestá Břeclav (24.7.), Brno (25.7.), Olomouc (26.7.), Svitavy/Koclířov u Svitav (27.7.), Hradec Králové (28.7.) a skončí v Prahe (29.7.).

Potrebujete: bicykel, spací vak, karimatku, náhradnú obuv, do ČR OP alebo pas, peniaze na stravu – cca 1500 Sk, peniaze na cestovný lístok do Košíc a z Prahy domov, pre vlastnú bezpečnosť cyklistických prilbu a rukavice.

Je možné pripojiť sa aj na kratšie úseky! Spojte do Košíc z Bratislavy: IC 501 odchod 05:55, Z Prahy: R 421 odchod 00:06

Informácie môžu podať:

Ján Hudáček 00421 +52/4596 439, Eva Čerovská 00421 +2/54 77 18 98, Radim Ucháč, 00420 603 976 231.

Akciu organizujú:

Život ako dar pod patronátom Fóra Života, Hnutí pro život ČR, Modrá armáda rytierov Nepoškvrnenej

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

Nakoniec vyšiel sám prednosta a s rozziarenými očami nám oznámil túto radostnú novinu. Po niekoľkých dňoch išla naša modlitebná skupina spolu s kňazom poďakovať prednostovi za toto šľachetné rozhodnutie. Povedal nám: „Vy naďalej vykonávajte túto dôležitú prácu, lebo na základe rozhovoru s vami sa viacero žien rozhodlo, že nepôjde na potrat.“ My sme pritom žiadnej žene nepovedali ani slovo.

Po zrušení kliniky na Šulekovej sme pokračovali v modlitbách pred klinikou na Zochovej ulici. Začali sme rozdávať letáky, na ktorých ponúkame bezplatné poradenstvo, materiálnu a duchovnú pomoc ženám, uvažujúcim o umelom potrate. Medzičasom sa naše spoločenstvo rozrástlo, a tak sme sa už mohli chodiť modliť každý deň.

V septembri 1999 nás listom oslovil MUDr. Ivan Palúch z Kremnice s prosbou o pomoc a službu v diele, ktoré sa začalo v reholi kamiliánov. Ide o duchovný zápas za obrátenie gynekológov. Urobili sme zoznam všetkých gynekológov v Bratislave a našli sme rovnaký počet veriacich, ktorí sa za nich denne modlili. Každý lekár dostal knižičku od MUDr. Ivana Palúcha Vyber si život.

V máji 2000 dve členky nášho spoločenstva navštívili Viedeň, kde sa po prvý raz zúčastnili modlitebnej vigílie. Pracovníci z Lebenszentra (Centra života) ich oboznámili so svojou činnosťou a o mesiac prišiel vedúci p. Dietmar Fischer do Bratislavy, aby nám urobil prednášku.

25. júla 2000 sa uskutočnila 1. modlitebná vigília za záchranu počateho života v Bratislave. Po svätej omši v Kostole svätého Ladislava bola adorácia pred vystavenou Najsvätejšou sviatosťou oltárnu a po nej nasledoval pochod za život na Zochovej ulici. Veriaci, ktorí sa nemohli zúčastniť pochodu, zotrvali v poklone pred vystavenou Sviatosťou oltárnu v tichej modlitbe za obrátenie hriešnikov, a tým záchranu počateho života. (Takéto isté vigílie vedie Mons. Philip Reilly v meste New York a rozšírili sa do mnohých miest na celom svete.)

Odvtedy sa modlitebné vigílie za záchranu počateho života uskutočňujú pravidelne každý prvý utorok v mesiaci.

3. júla 2001 nás prvý raz poctil svojou účasťou otec arcibiskup – metropolita Mons. Ján Sokol. Neskôr prijali pozvanie otec biskup Dominik Tóth a otec biskup Štefan Vrabc.

Bolo pre nás vždy veľkým povzbudením, keď naši pastieri prišli medzi nás.

Okrem pravidelných vigílií sa uskutočňujú aj výnimočné modlitebné vigílie, napr. na sviatok Pamiatky všetkých verných zosnulých, na sviatok Svätých neviniatok,

v júli alebo auguste, keď sa končí cyklistická akcia „Modlitby za počaté deti Slovenska“ a pri príležitosti Dňa počateho dieťaťa.

Od 3. mája 2005 vedú naše pochody za život k sanatóriu Koch na Partizánskej ulici, pretože klinika na Zochovej bola zrušená.

V roku 2002 vznikla nová modlitebná skupina, ktorá sa chodila modliť každú stredu pred Nemocnicu sv. Cyrila a Metoda na Antolskej ulici v Petržalke. Každý mesiac sa slúžili sväte omše za záchranu počateho života v Kostole Sedembolestnej Panny Márie. Od mája tohto roku sa anesteziológovia v spomínanej nemocnici rozhodli, že si uplatnia výhradu vo svedomí a odmietli asistovať pri umelých potratoch, ktoré sa tak v tejto nemocnici prestali vykonávať. Keďže v ružinovskej nemocnici sa umelé potraty nevykonávajú už od roku 2001, **v súčasnosti sa v Bratislave umelé potraty vykonávajú len v nemocnici na Kramároch a v sanatóriu Koch.**

23. júla 2007 sa uskutoční už 100. modlitebná vigília za záchranu počateho života. Po svätej omši o 17.30 v Kostole sv. Ladislava v Bratislave bude pochod za život k sanatóriu Koch na Partizánskej ulici.

Naša modlitebná skupina sa naďalej chodí denne modliť striedavo pred zostávajúce dve nemocnice v nádeji, že kultúra smrti bude premožená tou najjednoduchšou a zároveň najsilnejšou zbraňou, akú nám nebesia dali – posvätným ružencom a neustálou poklonou Najsvätejšej sviatosti oltárnej. Pozývame všetkých, ktorých takáto služba osloví.

Autorka pôsobí v organizácii Život ako dar

V júli sa uskutoční už 100. modlitebná vigília za záchranu počateho života

Srdečne pozývame všetkých, ktorým je blízka myšlienka ochrany života, na už 100. modlitebnú vigíliu za záchranu počateho života, ktorá sa uskutoční 23. júla 2007 v Bratislave. Program začne svätou omšou o 17.30 v Kostole sv. Ladislava v Bratislave, po ktorej bude nasledovať pochod za život k sanatóriu Koch na Partizánskej ulici. Príďte spoločnou modlitbou bojovať proti zabíjaniu nevinných počatých detí a priamo na novodobej Golgote prosíť aj za všetkých, ktorí prepadli klamu kultúry smrti.

Vigília bude tiež hostiť účastníkov celoslovenskej cyklickej akcie Modlitby za počaté deti Čiech, Moravy a Slovenska.

Eva Čerovská, Život ako dar

PREDSTAVUJEME ČLENSKÉ ORGANIZÁCIE

Zaostrené na kvalitu

Samaritán, n. o. - sociálne služby pre seniorov

Naša nezisková organizácia SAMARITÁN, n. o., začala svoju činnosť 1.1.2000 poskytovaním opatrovateľskej služby /OS/ starým a chorým občanom v ich domácom prostredí. Hlavným poslaním je pomáhať ľuďom, odkázaným na pomoc iných, bez rozdielu pohlavia, rasy, národnosti a vierovyznania, politické či iné zmysľanie.

Počas uplynulých rokov sme sa snažili služby našim občanom čo najviac skvalitniť a rozšíriť.

Opatrovateľky, ktoré boli v najbližšom kontakte s opatrovanými, citlivo vnímali ich potreby, prípadne problémy. Na spoločných stretnutiach sme spoločne hľadali čo najlepšie riešenie, ako im pomôcť.

Pretože máme klientov, ktorí sú imobilní alebo vzhľadom na svoj vek už neopúšťajú svoje domáce prostredie, poskytujú im naše opatrovateľky aj služby, ktoré nepatria do základných úkonov OS, ako napr. strihanie, vybavovanie osobnej korešpondencie a iné.

Ďalší vážny problém sme videli v tom, že mnohí starí

ľudia – hoci boli ešte mobilní – nemali možnosť dostať sa z domu, pretože napr. autobusová a vlaková doprava nebola pre nich vyhovujúca. Preto naša organizácia vďaka finančným prostriedkom získaným z nadácie SOCIA zakúpila 8-miestny automobil Renault Trafic a od 1. 2. 2003 poskytuje sociálno-prepravnú službu /SPS/ pre obyvateľov nášho regiónu. Vďaka špeciálnej úprave môžeme prepravovať aj imobilných občanov. Od novembra 2006 sa náš vozový park rozrástol po zakúpení nového 8-miestneho vozidla Nissan Primastar, ktorý je tiež špeciálne upravený certifikovanou firmou, a tak prispôsobený na prepravu súčasne dvoch imobilných občanov, čím sa zvýšila aj kvantita SPS. Nové vozidlo sa nám podarilo zabezpečiť vďaka podpore z Fondu sociálneho rozvoja v sume 400 000 Sk, MPSVaR v sume 100 000 Sk a ostatných 450 000 Sk z 2 % dane z príjmov. Vzhľadom na to, že je veľmi často potrebné prepravovať občanov z budov a zariadení, kde chýba bezbariérový prístup, rozhodli sme sa podať projekt do nadácie

Samaritán získal v roku 2007 ocenenie nadácie SOCIA za systematické zvyšovanie profesionality opatrovateľskej a prepravnej služby seniorov v regióne Turca.

PREDSTAVUJEME ČLENSKÉ ORGANIZÁCIE

Sociálno - prepravná služba

SOCIA na zakúpenie schodolezu za viac ako 200 000 Sk. Vďaka ich opätovnej podpore sme tieto financie získali a dnes už toto veľmi potrebné zariadenie vo veľkej miere využívame. Touto službou zabezpečujeme chorým a postihnutým občanom styk s verejnosťou, ako napr. vybavovanie na úradoch, návštevy príbuzných, účasť na kultúrnych a športových podujatiach, a tým im pomáhame zaradiť sa do normálneho života a pozrieť sa tak ďalej, za priestor svojho bytu, na ktorý boli doposiaľ odkázaní.

Značné skvalitnenie, a tým aj rozšírenie našej opatrovateľskej i sociálno-prepravnej služby, nastalo v roku 2003, keď sme zaviedli pre našich občanov NON STOP služby. Vychádzali sme z čoraz častejšej požiadavky hlavne rodinných príslušníkov, ale aj samotných klientov, o poskytovanie OS vo večerných hodinách /večerná hygiena/ a tiež počas sobôt a nediel, keď často nemôže rodina či už z pracovných, alebo osobných

dôvodov svojim najbližším túto starostlivosť zabezpečiť. Tiež o prepravnú službu bol záujem napr. v piatok večer alebo v sobotu, keď rodina potrebovala doviezť svojho blízkeho zo zariadenia domova dôchodcov na víkend, príp. sviatky, a v nedeľu večer ho odviezť zasa späť. Aby sme mohli naše služby neustále skvalitňovať, veľký dôraz kladieme aj na profesijný a osobnostný

rozvoj všetkých našich zamestnancov. Opatrovateľky prešli opatrovateľským kurzom v rozsahu 40 hodín teórie a 60 hodín praxe, po absolvovaní ktorého dostali osvedčenie, a tiež sa takmer všetci zamestnanci našej organizácie zúčastnili 150-hodinového systematického vzdelávania so zameraním na kvalitu sociálnych služieb, ukončeného certifikátom.

Aspoň 2-krát do roka, pri príležitosti sviatkov Veľkej noci a Vianoc, sa snažíme potešiť našich klientov pekným pozdravom. Tradíciou sa stalo, že ich každoročne 6. decembra navštívi živý Mikuláš a čert so sladkou maličkosťou.

Pretože si uvedomujeme, že práca v sociálnej oblasti je veľmi náročná ako po fyzickej, tak aj psychickej stránke, dbáme aj o regeneráciu našich zamestnancov, aby sa predišlo ich „vyhoreniu“. Vzhľadom na to, že je veľmi náročné plánovať celoorganizačné akcie, napr. športové, kultúrne a pod., snažíme sa našim zamestnancom ponúknuť viacero možností relaxu a každý si vyberie podľa toho, čo mu najviac vyhovuje /plaváreň, masáže, fitnes a pod./. Napriek tomu sa však snažíme aspoň 1 – 2-krát do roka stretnúť sa aj s rodinnými príslušníkmi niekde v prírode pri dobrom gulášu a dobrej pesničke.

Vzhľadom na to, že opatrovateľskú službu sa zmluvne zaväzujeme poskytovať klientom aj počas dovoleniek, PN a OČR našich opatrovateľiek, spolupracujeme aj s dobrovoľníkmi, ktorí sú ochotní túto službu podľa potreby suplovať. Aby bola služba rovnako kvalitná aj počas výpadku našich opatrovateľiek, zaučame dobrovoľníkov priebežne a každý z nich má potrebné skúsenosti a zručnosti.

Tiež je veľmi potrebná spolupráca a kontakt s rodinnými príslušníkmi opatrovaného, aby bola vzájomná informovanosť o momentálnom zdravotnom stave klienta a prípadných zmenách. Robíme tiež prieskum o spokojnosti so službami, poskytovanými našou organizáciou. Na tento účel je u každého klienta

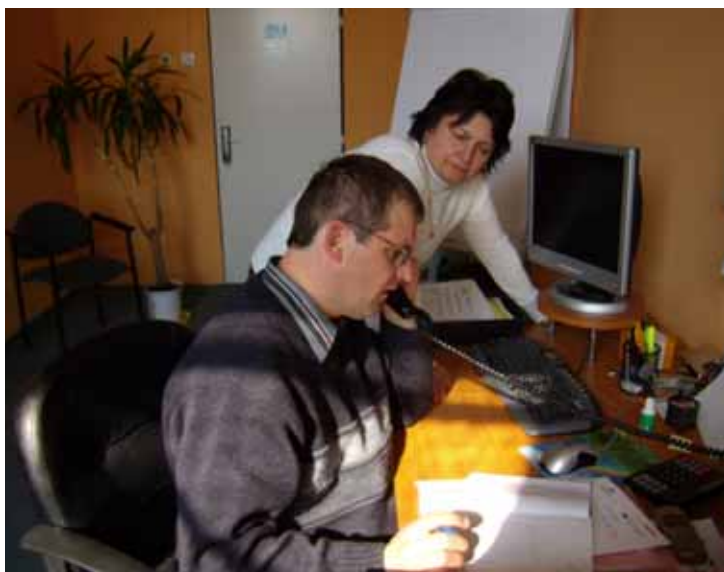
**„Robme dobre, pokiaľ máme čas,
lebo iba milosrdná láska dokáže meniť svet.“**

zavedený slovník, kde si rodina a opatrovateľka nechávajú vzájomné odkazy. Tento slovník využívajú ako

výbornú pomôcku aj opatrovateľky medzi sebou. Majú možnosť zaznamenávať doň prípadné zmeny v potrebách klienta a tiež návod, ako ich čo najlepšie vyriešiť.

Ako vidieť, robíme všetko pre to, aby boli naše služby čo najkvalitnejšie, a preto sa snažíme získavať stále nové vedomosti a skúsenosti. S týmto cieľom sme v roku

PREDSTAVUJEME ČLENSKÉ ORGANIZÁCIE

Pracovná atmosféra

2004 nadviazali spoluprácu s charitatívnou organizáciou v Českej republike, konkrétne s olomouckou charitou, s ktorou sme si počas spoločných stretnutí vymieňali skúsenosti z práce v sociálnej oblasti. Zároveň slúžili tieto 2 až 3-dňové návštevy na regeneráciu pracovných síl zamestnancov oboch partnerských organizácií. Čo sa týka spolupráce s organizáciami a inštitúciami podobného zamerania, máme kontakty nielen v našom regióne, ale aj mimo neho. Hlavné s OS pri meste Martin, v Banskej Bystrici, katolíckymi charitami v Žiline, Ružomberku, strediskom evanjelickej diakonie a pod.

Od októbra 2005 realizujeme v poradí druhý vzdelávací projekt pre nezamestnaných, financovaný z Európskeho sociálneho fondu. Pretože naša organizácia je zameraná na poskytovanie sociálnych služieb občanom, hlavne na opatrovateľskú službu, rozhodli sme sa ponúknuť nezamestnaným ženám, ale aj mužom možnosť nadobudnúť vedomosti a zručnosti práve v tejto oblasti. Pre mnohých bolo práve absolvovanie opatrovateľského kurzu odrazovým mostíkom pre získanie nového zamestnania či už v našej organizácii, alebo v niektorom zariadení sociálnych služieb.

Nezabúdame ani na potrebu vzdelávania vlastných zamestnancov. Uvedomujeme si, že práca v sociálnej sfére je náročná, a preto veríme, že rôzne formy vzdelávania pomôžu ľahšie zvládať náročné situácie, ku ktorým každodenne dochádza v styku s klientmi. V prípade, že bude tento projekt schválený a realizovaný, vidíme opäť veľkú šancu skvalitniť naše služby.

Niektorí naši klienti majú aj napriek svojim zdravotným ťažkostiam stále záujem o aktívny život a dianie okolo seba. Tomu v súčasnej dobe veľmi napomáha práca s internetom, no nie všetci sú v tejto oblasti zdatní. Preto sme medzi projektové aktivity zaradili aj počítačový kurz, aby mohli naše opatrovateľky v prípade potreby klientom poradiť aj v tejto oblasti. Ďalšou aktivitou je v danom projekte masérsky kurz, ktorý by naše opatrovateľky po jeho absolvovaní v značnej miere využili pri službe našim klientom. Podľa našich prieskumov by to veľmi uvítali hlavne tí, ktorým zdravotný stav nedovoľuje využívať takéto služby mimo svojej domácnosti.

Činnosť celej našej organizácie smeruje k čo najväčšej spokojnosti občanov nášho regiónu. Pri opatrovateľskej službe nám ide predovšetkým o to, aby ľudia prežili jeseň svojho života čo najspokojnejšie a aby podľa možnosti nestrácali kontakt so svojou rodinou a priateľmi, pri ktorom je zase často potrebná aj naša sociálno-prepravná služba.

Kamila Hallgašová

Kontakty:

Samaritán, n. o.

S. Tomášika 1, 036 01 Martin

IČO: 36149721

www.samaritan.sk, e-mail: samaritan@samaritan.sk

telefón: 043 / 423 75 77, 0907 807 832

Vzdelávací projekt pre budúce opatrovateľky na Jeseniovej lekárskej fakulte

TÉMA

POTRAT Z POHLADU ŽENY

Georgette Forneyová

Začnem tým, čo by mal každý vedieť o umelom potrate a o tom, ako ho vníma žena zo svojho pohľadu. Nevnímam umelý potrat ako populačný alebo legislatívny problém a nie je to pre mňa ani politický problém. Je to osobný problém. Keď som mala 16 rokov, bola som na potrate. Som najmladšia zo štyroch detí a ako najmladšia som bola vždy považovaná za „dobré dievčatko rodiny.“

A tak, aby som si zachovala dobrú povest', a tiež aby som zakryla to, čo som považovala za ohrozenie v mojom živote, teda dieťa, podstúpila som umelý potrat. Ako šestnásťročná som nemala ani potuchy, čo sa chystám vykonať, a v žiadnom prípade som nemala dostatočné informácie o tomto zákroku. Lenže v USA v roku 1976 som ako 16-ročná mohla vykonať toto rozhodnutie. Tu musím pripomenúť, že v mnohých štátoch USA je zo zákona potrebný rodičovský súhlas, t. j. rodič musí písomne súhlasiť s tým, že

jeho dieťa podstúpi umelý potrat. Ale v čase, keď som šla na potrat ja, žiadny rodičovský súhlas v zákone zahrnutý nebol, a tak moja matka ani otec nevedeli, že som tehotná a že chcem ísť na potrat. Hneď po zákroku som oľutovala, čo som urobila. Ale zároveň som pocítila aj obrovskú úľavu – môj problém bol vyriešený. Vtedy som sa totiž dívala na svoje tehotenstvo ako na problém, ktorý bolo treba vyriešiť.

Keď o tom teraz hovoríme, musíme radikálne zmeniť svoj pohľad a pozrieť sa na umelý potrat zo ženskej perspektívy. Prečo sa žena rozhoduje pre potrat? Nerozhoduje sa preň preto, že chce, ale preto, lebo si myslí, že nemá žiadnu inú možnosť. Lomcuje ňou pocit, že dieťa je pre ňu hrozbou. Pre mňa dieťa znamenalo stratu dobrej povesti a tiež hrozbu pre moju budúcnosť. Nájdem si manžela, ak si dieťa nechám? Takéto myšlienky sa mi prehánali mysľou. 19 rokov potom, čo som podstúpila potrat, som začala premýšľať o tom, čo som urobila. Vedomie toho, čo som stratila, sa pre mňa stalo veľmi skutočným. Uvedomila som si, že to dieťa mohlo byť požehnaním nielen pre mňa, ale i pre mnohých iných. Lenže ja som skončila tento

život. Keď som sa konečne postavila tvárou v tvár tomu, čo som vykonala, začala som ľutovať, žiaľiť a úprimne čeliť následkom mojej voľby. Zúčastnila som sa programu, ktorý bol zameraný na uzdravenie žien po umelom potrate, ako aj programu na pomoc mužom a ženám opäť sa navzájom zmieriť a nájsť pokoj vo vzájomnom vzťahu, ako aj vo vzťahu k dieťaťu a k Bohu. Ja viem, že Boh mi môj

potrat odpustil. Odpustila som aj ja sama sebe za potrat. Viem, že moja dcéra je v nebi. Neprejde však jediný deň, kedy by som neľutovala svoj čin. Chýba mi, čo som stratila. V USA som začala kampaň žien po potrate, aby sme zvýšili povedomie o realite potratu zo ženskej perspektívy. Tlačí a médiám sa nepáči náš odkaz, a tak vyrážame do ulíc, pred Najvyšší súd vo Washingtone, navštevujeme mestá po celej krajine a držíme transparenty, na ktorých sú veľkými čiernymi písmenami na bielom podklade napísané slová:

„Lutujem svoj potrat.“ Lútosť, to je neustály žiaľ. Nie je žiaden iný spôsob, akým by som to mohla opísať, a ja veľmi otvorene musím povedať, že ľutujem, že som išla na potrat. Čo sa týka mužov, ktorí majú osobnú skúsenosť s potratom, tí držia transparenty s nápisom „Lutujem stratené otcovstvo.“ A aby sme ešte lepšie vyjadrili náš postoj, máme ďalší plagát, na ktorom je napísané: „Ženy naozaj ľutujú svoj potrat.“ Transparenty nám slúžia na to, aby sme zvýšili informovanosť o potrate. Keď stojíme na ulici, sú to pre nás odrazové mostíky pre rozhovor s inými ľuďmi, aby sme im mohli povedať náš odkaz.

Chcela by som vám bližšie predstaviť a priblížiť svoj príbeh. Sú veci, v oblasti ktorých chce kampaň vzdelávať ľudí. Najprv musíme pochopiť, že má hlboký spoločenský aj osobný dosah na okolie. Za posledných 7 rokov bolo v USA a inde vo svete spravených 15 štúdií, ktoré skúmali dôsledky umelého potratu na psychiku ženy. Tieto dôsledky môžu byť rôzneho druhu, počínajúc nočnými morami, keď počujete detský plač, ale keď vstanete, nie je pri vás žiadne dieťa. Ja osobne som napríklad prešla mnohými pokusmi utlmiť bolesť a vždy, keď som si spomenula na

Georgette Forneyová na konferencii v Rajeckých Tepliciach

TÉMA

potrat, snažila som sa tieto myšlienky utlmiť alkoholom a nadmerným požívaním liekov. Takto som žila dlhý čas. Tiež nie je zriedkavý jav, že nemáme rady samy seba a obraciame svoj hnev voči sebe samým mnohými formami deštruktívneho správania ako prejedanie sa alebo hladovanie, samovražedné myšlienky, alebo si predstavujeme, aké úžasné by to bolo byť teraz s našimi deťmi. Niektoré ženy sa pokúsili o samovraždu, a – bohužiaľ – niektorým sa ju podarilo vykonať, pretože bolesť po potrate bola pre ne príliš veľká, než aby ju mohli niesť.

K psychickým následkom sa pridávajú aj telesné následky. V Anglicku bol v 90. rokoch vykonaný prieskum, ktorý ukázal, že približne 11% žien má zdravotné komplikácie hneď po vykonaní zákroku. Týmito komplikáciami môže byť infekcia, krvácanie či poškodenie maternice alebo krčku maternice. Tieto problémy často vedú k dlhotrvajúcim komplikáciám, ktoré sa prejavia neskôr. Medzi ne patria neplodnosť či problémy s počatím a donosením dieťaťa. Z akéhokoľvek pohľadu sa pozrieme na potrat, musíme brať do úvahy psychické a fyzické následky pre ženu. Je chybou myslieť si, že potrat uchráni ženy od smrti. Opak je pravdou, pretože v USA, ako aj v iných krajinách, kde je potrat legálny, ženy stále zomierajú na následky potratu. Lekári však vo svojich správach uvádzajú iné dôvody, ktoré viedli k smrti, a preto sa interrupcia nepovažuje za jednu z príčin smrti. Zistiť presné čísla je veľmi ťažké. Z našich skúseností však s istotou vieme, že ženy zomierajú na následky umelého potratu a okrem toho trpia aj duševne a často majú problém nadviazať vzťah s Bohom. Majú pocit, že ak vezmú život svojmu vlastnému dieťaťu, nezaslúžia si viac Božiu lásku.

Ja som sa stala kresťankou až po interrupcii, bolo to však ešte pred tým, ako som si tento zločin sama pred sebou

priznala. Počas rokov, keď som sa približovala k Bohu, mi stále niekde v hĺbke tkvela myšlienka: Boh ťa miluje so všetkým okrem interrupcie. Stále nie si dosť dobrá. V mojom vnútri sa stále ozývala výčitka kvôli potratu, pretože som ju Bohu nedokázala úplne odovzdať. Ako som len mohla uveriť, že Boh mi odpustil, keď som vzala život jednému z jeho detí? Preto nás interrupcia tak často ovplyvňuje i v duchovnej oblasti.

Chcem zdôrazniť, že možnosť ísť na potrat umožňuje to, aby bol na nás vyvíjaný tlak vybrať si potrat, aj keď to my samy v skutočnosti nechceme. Podľa prieskumu 60 až 70% žien, ktoré podstúpili interrupciu, priznalo, že ich niekto z rodiny k tomu donútil nátlakom. Členka našej kampane nám porozprávala svoj príbeh. Keď zistila, že je tehotná, bola nadšená a chcela si dieťa nechať. Jej priateľ ju donútil ísť na potrat. Pozrel sa na ňu a povedal: „Pôjdeš na potrat, inak ťa dám k súdu, že máš jedno dieťa v opatere a nie si dobrá matka.“ Toto je forma nátlaku. Tu na Slovensku mi niektorí ľudia povedali, že muži často robia nátlak na svoje manželky, aby podstúpili interrupciu, pretože nechcú mať ďalšie dieťa. Majú strach, že by to finančne nemuseli zvládnuť. Musíme si preto uvedomiť, že žena je často pod mnohými vonkajšími vplyvmi, ktoré môžu ovplyvniť jej rozhodnutie.

Je tiež dôležité zdôrazniť, že interrupcia negatívne ovplyvní naše budúce vzťahy. Mnohé z nás nikomu nehovoria o svojej interrupcii, a tak to zostáva tajomstvom. Ja som o tom nepovedala mojej rodine ani mojim rodičom. Bolo to tajomstvo, ktoré ma od nich oddeľovalo v mnohých oblastiach, pretože som sa im vyhýbala. Často môžeme vidieť, že ženy po prekonaní interrupcie majú problémy nadviazať vzťah so svojimi žijúcimi deťmi, pretože sa boja, že dieťa bude od nich odobrané. V mojom prípade

Georgette Forneyová (USA) je prezidentkou americkej episkopálnej organizácie za život NOEL a spoluzakladateľkou celonárodnej kampane National Silent No More Awareness Campaign, zameranej na zvýšenie povedomia o fyzických, duševných a citových škodách, ktoré potrat zanecháva na žene. Kampaň tiež chce informovať tých, ktorí sú zranení potratom, a o možnostiach pomoci.

Georgette Forneyová je vydatá, má jednu dcéru a žije v Sewickley, štát Pensylvánia, USA. Pracuje v stálej komisii pre národné záležitosti episkopálnej cirkvi a v organizácii National Pro-Life Religious Council. Georgette bola ako šestnásťročná na potrate a neskôr prešla programami Forgiven a Set Free, ktoré jej pomohli k uzdraveniu, odpusteniu a zmiereniu. Táto skúsenosť jej pomohla lepšie pochopiť, aké negatívne následky má potrat na ženy a celú spoločnosť. Prednášala na mnohých konferenciách a kongresoch, ako aj na univerzitách a v stredných školách. Hostovala v televíznych reláciách a pravidelne máva príhovory v kostoloch po celej krajine. V júni 2003 prednášala o potrate a ženách aj pro-life výboru Snemovne reprezentantov amerického Kongresu. Na jar roku 2004 mala príhovor pred subkomisiou amerického Senátu pre vedu, technológiu a vesmír, vedenou senátorom Brownbackom o následkoch potratu na zdravie ženy. V roku 2005 prednášala na výročnej konferencii SPUC v Anglicku, na konferencii ženskej organizácie Princestonskej univerzity a na stretnutí náboženských predstaviteľov s prezidentom Bushom. V marci 2007 prišla na pozvanie Fóra života na Slovensko, kde mala viaceré vystúpení v Bratislave a prednášku na konferencii Vyber si život v Rajeckých Tepliaciach.

Viac o kampani National Silent No More Awareness Campaign sa dočítate na: <http://www.silentnomoreawareness.org>

TÉMA

som sa stala až prehnanou ochrankyňou svojej mladšej, narodenej dcéry. Nadmerným ochraňovaním som sa snažila odvrátiť od nej Boží trest za môj čin. Musíme pochopiť, že osoba, ktorá nás privedie na kliniku s úmyslom zabiť naše dieťa, je neraz osoba, ktorá nás má milovať. Napríklad rodič, priateľ alebo manžel. Podstúpiť potrat je však extrémne traumatizujúca skúsenosť. Všetci vieme, ako potrat prebieha. Zvyčajne je do ženskej vagíny zavedený „vysávač“ a dieťa je vysaté. Toto je veľmi traumatizujúci zážitok. Ak nás ľudia, ktorí nás majú milovať, vezmú do týchto nemocníc, čo sa potom stane s našou dôverou? Hovorí, že nás milujú a napriek tomu nám spôsobia tento traumatizujúci zážitok. Budeme schopní im opäť dôverovať? Tento pocit môže ísť s nami celé roky a môže sa prenášať i na iných ľudí. Raz som sa pozrela na svojho manžela a uvedomila som si, že som mu nikdy nedôverovala úplne a vždy som veľkú časť svojho ja skrývala, pretože som vedela, že raz ma niekto opäť zraní. A ja som sa od toho chcela uchrániť. Som vďačná za to, že som sa s ním mohla o tom otvorene porozprávať. Predostreli sme to Pánovi a On to naozaj uzdravil, a teraz je medzi nami dokonalé puto a úplná dôvera. Boh nás teda môže z toho všetkého uzdraviť.

V USA je interrupcia riešením problému, s ktorým sa spoločnosť nevie vyrovnáť. Ročne podstúpi interrupciu viac ako milión žien. Ja sa pýtam: sme pripravení pomôcť viac ako miliónu žien s ich tehotenstvom a prijať viac ako milión detí ročne? Odpoveď je – nie, nie sme. Interrupcia je jednoduchou odpoveďou, pretože sa nedokážeme postarať o ženy a ich deti. Aj keď veľa ľudí nechce ísť na potrat, potrebujú nejakú riešiť svoje problémy. Mali by sme to mať na mysli a vedieť túto potrebu rozpoznať.

Potraty tiež zapríčinili nárast násilia páchaného na ženách. V USA je najčastejším dôvodom pre zabitie v domácnosti práve tehotenstvo. Ak žena prezradí, že je tehotná, jej priateľ či manžel, ktorý je otcom dieťaťa, trvá na tom, aby si žena dala dieťa vziať. Mnoho žien padlo za obeť násiliu práve preto, že odmietli ísť na potrat. Toto je naozaj veľký problém. Napokon, musíme si uvedomiť, kto sme my ženy. Potrat nás privádza ku kompromisu v chápaní toho, kým sme. Sme stvorené na to, aby sme dávali život, aby sme mali dieťa v našej maternici. A čo spôsobuje potrat? Ničí toto všetko, čím sme boli prirodzene obdarované, a vždy, keď to spravíme, duchovne a citovo sa traumatizujeme. Ideme proti našej ľudskej prirodzenosti. Som presvedčená, že práve toto je príčinou, prečo má potrat také silné emocionálne dôsledky na každú ženu, ktorá ho podstúpila. V USA je bežné, že ženy majú viacnásobné potraty. Nie je zriedkavé pracovať so ženami, ktoré mali 5 – 6 potratov. Dokonca pri svojej práci stretám aj ženy, ktoré mali 10 potratov. Nedávno sme získali svedectvo

od ženy, ktorá mala až 21 potratov. Čo si tu musíme uvedomiť, sú psychologické dôsledky každého potratu na ženu, a to, čo žena prežíva vždy, keď otehotnie. Často sa ženy pokúšajú prísť k novým riešeniam ich ďalšieho tehotenstva. Skutočne sa trápia s touto traumatizujúcou udalosťou a snažia sa stále o nové riešenia situácie. Potrat je pre ženu omnoho zložitejší a hlbší problém, než ako ho bežne vidíme. Na to sa musíme viac sústrediť pri snahe o predchádzanie potratov.

Dozvedela som sa, že na Slovensku bolo za posledných 50 rokov vykonaných asi 1,4 milióna potratov. To znamená, že vo vašej krajine máte stotisíce žien a mužov, ktorých sa potrat priamo dotýka. Toto je skutočný problém. Už som počula aj to, že na Slovensku nie je vždy vhodné diskutovať o istých problémoch, zatiaľ čo v USA diskutujeme o všetkom. No hlboké emócie a to, čo potrat spôsobuje, sú takmer tabu. Musíme prelomiť niektoré z týchto tabu kvôli nenarodeným deťom a aj kvôli ženám. Fórum života urobilo niečo skutočne výnimočné, aby poukázalo na tento problém, keď vydalo knihu „Kto uverí mi?“. V knihe sú príbehy slovenských žien, ktoré podstúpili potrat, ako aj žien, ktoré sa rozhodli ponechať si dieťa a vychovať ho. Odporúčam vám kúpiť si túto knihu a podeliť sa o ňu. Alebo prečo nekúpiť rovno 5 výtlačkov a nerozdať ich vašim priateľom? Potrebujeme vzdelávať ľudí o realite potratov. Mali by sme sa navzájom vzdelávať nielen o politických a právnych problémoch súvisiacich s potratom, ale aj o skutočnej podstate ľudskosti, o dieťati, o žene, o mužovi.

V pomoci pri riešení tohto problému v USA je nezastupiteľnou práca tehotenských centier. Máme viac ako 3000 centier, čo je viac ako potratových kliník, ktorých je asi 800. No stále nám zostáva veľa práce v propagovaní týchto centier, keďže mnohí nevedia, že takéto centrum existuje v oblasti, kde žijú. Poskytujeme tehotenské testy, pomáhame žene nájsť riešenia jej situácie, možnosť adopcie, pomoc pri výchove detí, a pracujeme tiež s ľuďmi, ktorých sa nenarodené dieťa týka, ako je otec dieťaťa a rodičia matky. Centrá nikdy neodporúčajú potrat. Sústredíme sa na vysokoškolské internáty, v ktorých žije cieľová skupina najčastejšie podstupujúca potrat. Zdravotné poistenie dievčaťa na internáte zvyčajne nepokrýva poplatky za pôrod dieťaťa ani podporu pri výchove dieťaťa. Tehotenské centrá sa postarajú o všetko, čo budúca matka potrebuje vedieť o výchove, poskytnú jej veci ako napríklad plienky, sprevádzajú dievča ako učiteľia a priatelia. Ženy idú na potrat, lebo cítia, že nemajú na výber. Keď sa s nimi rozprávame, vždy vynesú dva problémy: nedostávajú emocionálnu podporu alebo nedostávajú finančnú pomoc.

TÉMA

Verím, že v USA vieme naplniť tieto potreby z lásky a z dobroty našich srdc a našej túžby pomôcť ženám. Nemyslím si, že je nemožné predchádzať potratom. Dá sa to, no musíme umiestniť našu službu na správne miesto. Domov sv. Gianni Beretty Molloyovej v Rajeckých Tepliciach je skvelým príkladom prenesenia slov do skutkov. Pomôžeme týmto ženám, dáme im miesto, kde môžu žiť. Nie je zriedkavé, že tehotné dievča vyhodí vlastní rodičia z domu, ak bude pokračovať v tehotenstve. Kam dievča pôjde? Potrebujeme viac domovov Beretty Molloyovej. Potrebujeme, aby sa ľudia spojili a pomáhali týmto spôsobom, potrebujeme prevenciu a komunikáciu so ženami uvažujúcimi nad potratom.

Ďalšia vec, ktorú tehotenské centrá robia, je, že ponúkajú ultrazvuk, aby žena mohla vidieť dieťa, ktoré nosí pod srdcom. Aby mohli pochopiť, že toto dieťa má v sebe život, srdce, prsty. Na potratových klinikách vám jednoducho povedia, že vaše dieťa je len kus hmoty. Keď upozorníme budúcu matku na život jej dieťaťa, vytvorí si k dieťaťu vzťah, osloví ju to. Ak zachránime dieťa, ochránime aj ženu od zranenia.

Chcela by som svoj príhovor zakončiť tým, že vieme na záchrane života pracovať spôsobom, ktorý je príťažlivý. Zážitok záchranu života je tým najúžasnejším momentom Božej prítomnosti a pozhňania. V mojej kancelárii mám obrázok dieťaťa v maternici, pri zachránení ktorého som bola osobne zainteresovaná. Na internete som komunikovala s párom zo Španielska. Žena sa ma e-mailom opýtala na potrat a cez konverzáciu na internete sme jej pomohli vybrať si život. Toto je veľmi povzbudzujúce a vedomie, že môžem zachrániť život, ma povzbudí aj v dňoch, keď ma moja práca prestáva baviť. Zažite skúsenosť zachránenia života a nezostanete rovnakí. Zainteresujte sa do práce pomoci ženám a zakúste záchranu dieťaťa a radosť zo sledovania narodenia dieťaťa. Deľte sa s touto skúsenosťou viac a viac. Týmto budete schopní ľudí nadchnúť pre prácu v centrách podporujúcich ženy. Pretože – ak podporíte ženu, zachránite aj dieťa. Nech vás pri tom žehná Boh.

Príspevok prednesený na konferencii Vyber si život v Rajeckých Tepliciach dňa 24. 3. 2007

SLOVENSKÉ MATKY SVEDČIA O POTRATE

Právo ženy?

Raz prišla skoro umierajúca, veľmi smutná vřba k dutej vřbe a vyrozprávala jej tento svoj bolestný životný príbeh: Vždy som sa smiala z pekla, ktorým ma strašila babička, keď som vyviedla niečo zlé. Ale moje prebdené a v polosne preblúdené strašné noci sú časťou pekla, ktoré je niekde v mojej duši a okráda ma o chuť žiť, milovať a pracovať.

Tak rada by som mala vieru hinduistov a chcela by som byť v blízkosti ich posvätej rieky Gangy, do ktorej by som sa celá ponorila, aby sa zo mňa zmyla tá strašná vina. Kto vlastne alebo čo ma ženie do tohto pocitu viny a stavu pekla v mojej duši? Je vôbec niekto, kto ju môže zmyť, napraviť? Je to Ježiš, o ktorom mi hovorila stará mama?

Psychológovi sa pri všetkom jeho terapeutickom umení a medikamentoch nepodarilo dosiahnuť upokojenie alebo zabudnutie. Deň čo deň sa uberám do nocí bez spánku s otázkami, na ktoré nedokážem nájsť odpoveď. Moje obavy a strach narastajú s blížiacou sa nocou. A keď sa mi podarí zaspáť, dostávam sa do desivej ríše snov k ustavičnému hľadaniu niekoho, koho som poslala do nekonečnej prázdnoty. Ten nekonečný chlad, v ktorom putujem, sprevádzaný spaľujúcou výčitkou svedomia a ozvenou náreku, ktorý sa stráca vo večnej prázdnote, je tým skutočným peklom, ktoré sa nechtiac dostalo do mojej duše.

Moja duša po nociach opúšťa moje telo, ktoré zapríčinilo toto moje tragické bezvýsledné blúdenie nekonečnou prázdnotou, a s nepredstaviteľnou túžbou hľadá niekoho, komu som nedovolila poznať život, koho som poslala sama neviem kam, koho plač sa ozýva z rôznych kútov toho nekonečného bludiska a mizne vo chvíli, keď si myslím, že som ho objavila.

Koho som vlastne poslala do tej nekonečnej prázdnoty, chlapca či dievča? Ani to sa nikdy nedozviem, ale to je asi ten najmenší problém.

Tebe, Jožo, a všetkým tebe podobným zbabelým a sebeckým krásavcom, by som dopriala, aby ste museli so mnou po nociach prekonávať prázdnotu tých nekonečných plání s najkrutejšou bolesťou, ostro prenikajúcou do hĺbky duše, aby ste dostali aj takúto odmenu za vaše prázdne sľuby o nekonečne veľkej láske. Až teraz som pochopila, že nekonečné bolo iba tvoje sebecko, pri ktorom vzbudzuješ dojem inteligenta naučenými frázami a lákaš dievčatá na svoju príťažlivú krásu s jediným cieľom – dosiahnuť vlastné uspokojenie. Dnes nechápem samu seba, ako som ti mohla tak naivne až hlúpo naletieť. Vydieral si ma do poslednej chvíle, až dovtedy, kým som si nenechala nečakané a nechcené dieťa zobrať, aby si ma potom mohol bez akýchkoľvek záväzkov prehodiť cez palubu, aby si mohol ďalším

TÉMA

naivným dievčatám tárať hlúposti o spofahlivom sexe pri používaní antikoncepcných prostriedkov.

Rada by som chcela povedať všetkým dievčatám a ženám, zvlášť tým, čo bojujú o „právo ženy“ – vaše právo je spojené aj s peklom v duši, ktoré nepravem ani jednej. Ty, Ježiš, ak niekde si, Ty si asi jediný, o kom som počula, že si ľudstvo vykúpil z biedy, do ktorej sa dostávame svojimi skutkami. Prosím Ťa, ak môžeš, vyslobod' aj mňa z tohto môjho pekla!

Neznáma

Nikdy sa ho nevzdám!

Volám sa Ivana a mám dvadsaťsedem rokov. Aj ja by som chcela vyrozprávať svoje svedectvo. Bola by som veľmi rada, keby pomohlo a zároveň povzbudilo aj iné ženy v podobných situáciách.

Keď som otehotnela druhý raz, prvá dcérka mala len jeden a pol roka. Boli sme veľmi šťastní. A keď sa nakoniec ukázalo, že čakáme dvojičky, naša radosť sa ešte vystupňovala. Všetko prebiehalo normálne až do piateho mesiaca, keď som samovoľne potratila.

O jedno bábätko som prišla, ale druhé zostalo žiť aj naďalej. Bola som zúfalá. Nevedela som, čo ďalej. Veľmi som túžila, aby sa narodilo aspoň jedno bábätko. Lenže lekári moje odhodlanie veľmi rýchlo schladili. Odporúčali mi, aby som radšej išla na interrupciu, že vraj maličké nemá nijakú nádej na prežitie. A keby sa aj nejakým zázrakom narodilo, bude určite postihnuté. Načo by som riskovala vlastný život?

Schladila som ich teraz ja svojou rýchlou odpoveďou. Povedala som im, že dokiaľ moje dieťa žije a dýcha, nikdy sa ho nevzdám!

Moje rozhodnutie akceptovali, a tak som začala tuhý boj o život svojho nenarodeného dieťaťa. Trval dva mesiace, počas ktorých som zároveň nosila v sebe aj svoje mŕtve dieťa.

Bolo to veľmi ťažké. Hlavne po psychickej stránke. Keby nebolo môjho muža, ktorý mi bol veľkou oporou, neviem, ako by som to zvládla. Dieťaťko sa napokon predsa len narodilo. Pôrod bol predčasný, v siedmom mesiaci, lebo to už bolo riskantné pre mňa aj pre dieťa.

Bolo to nádherné a navonok aj zdravé dievčaťko. Takmer žiadna katastrofická prognóza sa nesplnila. Bola celkom zdravá, až na jednu vec: nemala ešte dobre vyvinuté črievka. Kvôli tomu prekonala päť operácií, čo jej slabý organizmus značne oslabilo. Asi jej slabé teličko už ďalej nevládalo bojovať, a tak si ju náš Nebeský Otec radšej povolal k sebe. Mala len 5 mesiacov.

Napriek všetkému som Bohu vďačná za tých pár mesiacov, ktoré som mohla stráviť so svojou dcérkou. Som mu veľmi vďačná, že som mohla svoju dcérku vidieť, hladkať ju. A nakoniec sa s ňou aj dôstojne rozlúčiť.

Vieme, že teraz sú obe naše deti v nebi. Teraz sa modlíme za to, aby sme sa s nimi jedného dňa stretli.

Ivana

Horšie ako rakovina

Rozhodla som sa touto cestou v krátkosti opísať svoj príbeh, ktorý sa odohral v mojom živote pred päťdesiatimi rokmi.

Druhý pôrod som veľmi ťažko znášala, a tak mi chceli urobiť cisársky rez, ktorého som sa veľmi bála. Bola som nervózna z toho, čo so mnou bude, ale nakoniec, s pomocou injekcií, porodila som pekné, už druhé dievčaťko. Po pôrode som bola dlho v nemocnici, a keď som prišla domov, o dve deti sa musel starať manžel a mamka.

Po krátkom čase (1 rok) som znova otehotnela a vtedy som spáchala ten hrozný čin – potrat.

Sama som sa rozhodla, bez uváženia, s nikým som sa neporadila, zaslepená, že už nemôžem podstúpiť také riziko. Chorľavela som ešte od druhého pôrodu.

Až neskôr som si uvedomila, čo som urobila. Bola som silne veriacou katolíčkou. Prečo som sa neobrátila na Pána Boha? O desať rokov, napriek tomu všetkému, čo som urobila, Boh ma požehnal ďalším dievčaťkom a bola som veľmi šťastná. Nedá sa to ani opísať (mala som tridsaťštyri rokov).

No moje boľavé svedomie a ubolená duša ma sprevádzali celý môj život. Je to rana, ktorá sa nedá nikdy zahojiť, je to horšie ako rakovina.

Tým chcem všetky ženy a dievčatá poprosiť: „Nerobte to! Nedovoľte vášmu svedomiu, aby ste vykonali takýto čin!“. Je to vražda, nedá sa to ničím ospravedlniť, a len Pán Boh milosrdný rozhodne, čo s nami bude. Ako sa postavíme pred Neho. Aj keď som sa vyspovedala z tohto činu, veľmi sa bojím Božieho trestu, ale nech sa stane Božia vôľa, čo On rozhodne, všetko prijímam.

Anna Mária z Košíc

INZERCIA

Kto uverí mi?

Slovenské matky svedčia o potrate

Fórum života a Vydavateľstvo Michala Vaška, 2007
102 strán.

V marci 2007 vydalo Fórum života v spolupráci s Vydavateľstvom Michala Vaška knihu svedectiev žien. Je to po prvý raz, čo na Slovensku vychádza takáto publikácia, zachytávajúca osudy slovenských žien. Vznikala od roku 2004, keď sme začali vyzývať ľudí, aby nám posielali svoje životné príbehy práve kvôli vydaniu knihy.

Na rozdiel od knihy "Miriam, prečo plačeš?" prináša nielen svedectvá utrpenia a beznádeje po potrate, ale aj svedectvá plné radosti a života, v ktorých matky opisujú svoje víťazstvo v boji o život svojho dieťaťa. Chceli sme, aby sa kniha stala nositeľkou nádeje a povzbudenia pre tehotné matky v núdzi, pre matky, ktoré sa hrdinsky starajú o svoje deti, ktorým dovolili narodiť sa, ale aj pre matky a otcov, ktorí sú poznačení stratou svojho dieťaťa, ku ktorej dali svoj súhlas.

U v á d z a n é
s v e d e c t v á
s ú
a u t e n t i c k é,
l e n
n e v y h n u t n e

jazykovo a štylisticky upravené, prípadne skrátené tak, aby bol zachovaný ich pôvodný význam. Príbehy žien sú doplnené o príspevky, ktoré dokresľujú informácie o realite umelého potratu a psychických a fyzických dôsledkoch umelého potratu z odborného hľadiska.

Radi by sme vyjadrili svoj obdiv a vďaku všetkým, ktorí sa podieľali na vzniku tejto knihy. V prvom rade ženám, ktoré sa rozhodli podeliť so svojím príbehom. Sme presvedčení, že toto ich rozhodnutie prinesie veľa dobrého. Milé mamičky, nech je odmenou za váš príspevok tichá vďaka, ktorú vám vyslovia ďalšie matky za rozhodnutie pre život svojich detí. Ďakujeme všetkým zostavovateľkám knihy, menovite Ivane Filipčíkovej, Blažene Novajovskej, Márii Šedivej, Františke Olejárovej, Eve Grey, Dagmar Příbovej, Magdaléne Černej a ďalším, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom bez nároku na honorár pricinili o vznik tohto diela. Veľká vďaka patrí aj spuluvydavateľovi Michalovi Vaškovi a jeho spolupracovníkom za nezištnú podporu a pomoc.

Fórum života

Knihu si možno objednať alebo kúpiť na týchto adresách:
Fórum života, o.z., Tomášikova 32, 821 01 Bratislava,
tel.: +421 915 746 496, e-mail: forumzivota@forumzivota.sk,
ďalej v sieti predajní SSV a Lúč po celom Slovensku,
v Bratislave v predajni VMV Litera na Račianskej ulici č. 43;
v predajni Karmelitánskeho nakladateľstva;
v predajniach Panta rhei (Polus, Avion, Aupark),
v Košiciach v knižkupectvách Dobrá kniha a Zrno.

Choice blues" - Pravda o umelom potrate

Profesionálne spracovaný dokumentárny film, ktorý reálne opisuje vykonávanie a následky umelého potratu. Film poskytol Fóru života Ústav pre bioetickú reformu z USA. Jeho cieľom je najmä vyvážiť nedostatok informácií o realite umelého potratu v našich médiách a medzi ľuďmi.

Film môže byť zaradený ako pomôcka na hodiny biológie, etiky alebo náboženstva podľa zväzenia učiteľov. Zároveň môže poslúžiť každému, kto chce poukazovať na hroznú realitu umelého potratu.

Film sa skladá z troch častí. V prvej a druhej je zobrazená príprava a priebeh umelého potratu. Tretia časť približuje následky niekoľkých umelých potratov z raného i neskoršieho štádia tehotenstva v podobe usmrtených nenarodených detí.

DVD: cena: 150,-Sk (bez poštovného)

Objednávky posielajte na adresu:

Fórum života, o. z.
Tomášikova 32
821 01 Bratislava
forumzivota@forumzivota.sk

"Choice Blues"
"Choice Blues"

Pravda o umelom potrate

Fórum života, 2005

Si tehotná? Potrebuješ pomoc?

ZELENÉ ČÍSLO: 0800 1200 24

- Pomoc tehotným ženám v núdzi, pomoc týraným ženám s deťmi.
- 24 hodín denne ho prevádzkuje nezisková organizácia Áno pre život, člen Fóra života.
- Bezplatne sa dovoláte z pevnej linky kdekoľvek na území SR.

Áno pre život, n. o.

Pomoc tehotným ženám v núdzi a týraným ženám s deťmi.

Mobil: 0903 534 894, E-mail: apz@nexta.sk, www.anoprezivot.sk

Centrum života Bratislava

Poradenstvo tehotným ženám uvažujúcim o umelom potrate.

Tel: 0904 572 578 (osobné stretnutia len po objednaní), E-mail: centrum.maria@gmail.com

Sociálno - psychologická poradňa

Poradenstvo v tehotenstve, materstve, po spontánnom potrate, umelom potrate, v manželstve.

Textilná 4, 957 01, Bánovce nad Bebravou (osobné stretnutia len po objednaní), Tel: 0915 858 955

Spravodajca o. z. Fórum života sa nezaobíde bez vašich dobrovoľných príspevkov. Svoj príspevok, ktorým umožníte jeho vydávanie, ako aj vykonávanie ďalšej činnosti Fóra života, môžete poukázať prostredníctvom vlozenej poukážky, alebo iným spôsobom:

Názov účtu: Fórum života

Banka: Slovenská sporiteľňa, Rajecké Teplice

Číslo účtu: 0422874576/ 0900

Ďakujeme!

Spravodajca občianskeho združenia Fórum života, registračné číslo: MK SR 3253/2004. Vydáva: Fórum života, o. z., Tomášikova 32, 821 01 Bratislava, www.forumzivota.sk. Tlač: Vydavateľstvo Michala Vaška, Prešov

Fórum života je občianske združenie fyzických a právnických osôb. Jeho cieľom je budovať spoločnosť, ktorá rešpektuje ľudský život vo všetkých jeho formách od počatia po prirodzenú smrť a podporuje rodinu ako optimálne miesto vzniku a rozvoja ľudského života.

Kontakt na redakciu: Tomášikova 32, 821 01 Bratislava, e-mail: spravodajca@forumzivota.sk.

Číslo 2/2007, vyšlo v júni 2007. Spravodajca o. z. Fórum života vychádza od decembra 2003.

Akékoľvek rozširovanie textov je povolené s podmienkou uvedenia zdroja.

*Číslo redakčne pripravili: Patrik Daniška (šéfredaktor), Marek Michalčík, Blažena Novajovská, Silvia Poništová, Štefan Žarnay
Preklady: Zuzana Bakošová, Patrik Daniška, Zuzana Gluchichová, Peter Bielik, Matúš Demko, Štefan Kováč, Michaela Rusnáková, Dagmar Lidayová*

Ilustračné snímky: Anton Frič Jazyková korektorka: Veronika Lagová Grafika a DTP tlačenej podoby: Bofo

Ďakujeme autorom, že poskytli texty bez nároku na honorár. Fórum života 2007